

2017

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

Full Marks : 100**Pass Marks : 30****Time : Three hours**

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 5 marks each	5×2 = 10
Q. No. 2 carries 4 marks each	4×1 = 4
Q. No. 3 carries 2 marks each	2×7 = 14
Q. No. 4 carries 1 mark each	1×7 = 7
Q. No. 5 carries 4 marks (any one)	4×1 = 4
Q. No. 6 carries 3 marks each	3×2 = 6
Q. No. 7 carries 2 marks each	2×5 = 10
Q. No. 8 carries 1 mark each	1×5 = 5
Q. No. 9 carries 1 mark each	1×2 = 2
Q. No. 10 carries 2 marks each	2×2 = 4
Q. No. 11 carries 4 marks each	4×1 = 4
Q. No. 12 carries 7 marks each	7×1 = 7
Q. No. 13 carries 1 mark each	1×5 = 5
Q. No. 14 carries 2 marks each	2×4 = 8
Q. No. 15 carries 10 marks each	10×1 = 10
<hr/>	
Total =100	

Contd.

১। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৫×২=১০

- (ক) 'মোৰ মাতৃমুখ দৰ্শন' শীৰ্ষক পাঠটিৰ লেখকে সম্বলপুৰৰ পৰা গুৱাহাটীলৈ কৰা ৰেল যাত্ৰাৰ এটি বিৱৰণ আগবঢ়োৱা।
- (খ) প্ৰাচ্য আৰু পাশ্চাত্যৰ ভাৰত সন্মিলনত আনন্দৰাম বৰুৱাৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰা।
- (গ) 'অসম হাতীপ্ৰধান দেশ' — হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ পুথি শীৰ্ষক প্ৰবন্ধটোৰ লেখকে কি প্ৰসঙ্গত এই কথাষাৰ অৱতাৰণা কৰিছিল বুজাই লিখা।
- (ঘ) 'ভাৰতীয় সংস্কৃতিৰ মূলাধাৰ বেদ' কথাখিনি বহলাই আলোচনা কৰা।
- (ঙ) ভবেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া আৰু জাহ্নু বৰুৱাই অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ শিল্পলৈ আগবঢ়োৱা অৱদান সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
- (চ) বৈজ্ঞানিক মানসিকতা কেনেদৰে গঢ়িব পাৰোঁ বুজাই লিখা।

২। তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৪×১=৪

- (ক) 'মোৰ মাতৃমুখ দৰ্শন' শীৰ্ষক পাঠটিত লেখকৰ অন্তৰৰ জাতিপ্ৰেম কিদৰে প্ৰকাশ পাইছে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
- (খ) "কি হ'ল একো কথা নাই — ইয়াৰ কাৰণে অশেষ ধন্যবাদ — ইও যে এটা দান।" কথাষাৰ কোনে কি প্ৰসঙ্গত কৈছিল ? কথাষাৰ তাৎপৰ্য বুজাই লিখা।
- (গ) ভুদেৱ চৌধুৰীয়ে প্ৰশান্ত শৰ্মালৈ কিয় চিঠি লিখিছিল ?
- (ঘ) সপোনত দেখা ঘটনাবোৰ আৰু ইয়াৰ ফলাফল দাবীৰ ভিত্তি আছে নে ?

৩। তলৰ যিকোনো সাতটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

২×৭=১৪

- (ক) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাক কিয় অসমীয়া চুটিগল্পৰ জনক বুলি কোৱা হয় ?
- (খ) মিলাৰামৰ মিতিকৈইজন তেওঁৰ কোন কোন ফালৰ ?
- (গ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাই লিখা দুখন কবিতা পুথিৰ নাম লিখা।

27T MASS

[2]

(ঘ) নীলকণ্ঠই দেৱাসুৰক কেনেকৈ পৰিত্ৰাণ কৰিছিল ?

(ঙ) কেনেধৰণে পৰিচয় দি আনন্দৰাম বৰুৱাই সন্তোষ লভিছিল ?

(চ) 'হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ সাৰ সংগ্ৰহ' পুথিখন কোনে কেতিয়া ৰচনা কৰিছিল ?

(ছ) ঋক্বেদৰ মন্ত্ৰবিলাকত কিহৰ পৰিচয় পোৱা যায় ?

(জ) শীলভদ্ৰই লাভ কৰা দুটা বঁটাৰ নাম লিখা।

(ঝ) ৰমাকান্তই নপঢ়াৰ কাৰণ কি বুলি কৈছিল ?

(এৱ) এই কথাছবি কেইখনৰ পৰিচালকৰ নাম লিখা — এৰাৰাটৰ সুৰ, ডা° বেজবৰুৱা।

(ট) বিজ্ঞানীৰ কাম কি ?

৪। তলৰ যিকোনো সাতটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

১×৭=৭

(ক) 'মোৰ মাতৃমুখ দৰ্শন' শীৰ্ষক পাঠটো ক'ৰপৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ? *নাগেন মহামীড়া সম্পাদিত 'জয়মতী' সংগ্ৰহ*

(খ) যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰাই ৰচনা কৰা কথা কবিতাৰ পুথিখনৰ নাম কি ?

(গ) কঁপাহীৰ আন এটা নাম কি ?

(ঘ) উপেন্দ্ৰ চন্দ্ৰ লেখাৰুৱে সম্পাদনা কৰা বৃহৎ কলেৱৰৰ গ্ৰন্থখনিৰ নাম কি ?

(ঙ) 'সমুদ্ৰ মন্ত্ৰন' পাঠটিৰ ৰচক কোন ?

(চ) 'হস্তিবিদ্যাৰ্ণৱ পুথি' পাঠটি ক'ৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

(ছ) তীৰ্থনাথ শৰ্মা কোন মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক অধ্যক্ষ আছিল।

(জ) শীলভদ্ৰৰ প্ৰকৃত নামটো কি ?

(ঝ) প্ৰথম অসমীয়া বোলছবি 'জয়মতী' কেতিয়া মুক্তি লাভ কৰিছিল ?

(এৱ) 'বৈজ্ঞানিক মানসিকতা' কিদৰে গঢ়িব পাৰোঁ শীৰ্ষক পাঠটি ক'ৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে ?

27T MASS

[3]

Contd.

(ক) নিশ্চয় নিশ্চয় তেৱেঁ

(দেখা নাযো যদি কেৱেঁ)

অন্তৰ্যামী সৰ্বজ্ঞান, বিশ্ব আত্মা প্রাণ

সৰ্বব্যাপী সৰ্ব শক্তিমান ॥

(খ) আজি জনতাৰ পঙ্কজ ৰূপ

জাগে পদুমৰ দৰে,

বোকাত জনমা মানুহে আজি

আলোকলে' উঠি আহে

বেলিমুৱা হৈ হাঁহে।

(গ) অলপ দূৰৰ পৰা নোচোৱাৰ ভাও ধৰি

চাবওতো পাৰিলোঁহেঁতেন

এইজাক দাৱনীৰ মাজতে আছিলে নেকি

সেউতীও মোৰ ?

আঘোণৰ কুঁৱলীয়ে বাট ভেটি কৰিছে আমনি

একোকে নমনি।

৬। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৩×২=৬

(ক) বৰগীত কাক বোলে ? ইয়াৰ বিষয়বস্তুৰ ভাগ কেইটা কি কি উল্লেখ কৰা।

(খ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা ৰচিত নাটক তিনিখনৰ নাম লিখা।

(গ) 'আঘোণৰ কুঁৱলী' ত গ্ৰাম্য জীৱনৰ সহজ সৰল প্ৰেমৰ চিত্ৰ কেনেদৰে অংকিত হৈছে বুজাই লিখা।

(ঘ) কবিয়ে জীয়াই থকাৰ মন্ত্ৰ কি বুলি কৈছে ? জীয়াই থকাৰ ধেমালিটো কেইবাৰ কেনেদৰে কৰাৰ কথা কৈছে — বুজাই লিখা।

(ক) মাধৱদেৱৰ দ্বাৰা ৰচিত বৰগীতৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্য কি ?

(খ) বিশ্বখনিকৰক কিয় খেপিয়ালে পোৱা নাযায় ?

(গ) 'মিলন' কবিতাটিত কোনে কাৰ লগত মিলন হোৱাৰ বাসনা প্ৰকাশ কৰিছে ?

(ঘ) সুন্দৰৰ পূজা থাপনাত কবিয়ে কিহেৰে উপচাৰ যচাৰ কথা কৈছে ?

(ঙ) কাঠমিস্ত্ৰীৰ জীৱনৰ অৱস্থা কেনেকুৱা ? 'কাঠ-মিস্ত্ৰীৰ ঘৰ' শীৰ্ষক কবিতাটিৰ আলমত চমুকৈ বুজাই লিখা।

(চ) আঘোণৰ পথাৰত কিহৰ ৰাগি আছে ?

(ছ) নৱকান্ত বৰুৱাৰ দুখন উপন্যাসৰ নাম লিখা।

(জ) আহ্নিৰ পথাৰৰ গোকাত কবিয়ে কাক কেনেভাৱে পোৱা যেন অনুভৱ কৰে ?

৮। যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

১×৫=৫

(ক) শংকৰদেৱ আৰু মাধৱদেৱৰ প্ৰথম সাক্ষাতক কি বুলি অভিহিত কৰা হৈছে ?

(খ) নলিনীবালা দেৱীৰ আত্মজীৱনীখনৰ নাম কি ?

(গ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই কোনখন নাটকৰ জৰিয়তে নাট্যকাৰ হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰে ?

(ঘ) 'কাঠমিস্ত্ৰীৰ ঘৰ' কবিতাটো কোন চনত ৰচনা কৰা হৈছিল ?

(ঙ) কোনখন গ্ৰন্থৰ বাবে কেশৱ মহন্তই সাহিত্য অকাডেমি বঁটা লাভ কৰিছিল ?

(চ) 'তামীঘৰা' শব্দটোৰ অৰ্থ লিখা।

(ছ) ড° নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ প্ৰথম কবিতা পুথিখনৰ নাম কি ?

৯। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

১×২=২

(ক) মোক্ষ বুলিলে কি বুজা ?

(খ) মানৱ জীৱনৰ কোনছোৱা সময়ক কৈশোৰ কাল বুলি জনা যায় ?

(গ) ভাৰত চৰকাৰে মাধ্যমিক শিক্ষাক গুৰুত্ব সহকাৰে লৈ কোনচনত ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি ঘোষণা কৰিছিল ?

১০। যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

২×২=৪

(ক) 'ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা আৰু গৱেষণা পৰিষদে' উল্লেখ কৰা ১০ প্ৰকাৰৰ মূল্যবোধ কি কি ?

(খ) কিশোৰ-কিশোৰীৰ মনত কিহৰ বাবে অপৰাধ-প্ৰৱণতাৰ সৃষ্টি হয় আলোচনা কৰা।

(গ) জাতীয় পাঠ্যক্ৰম গাঁথনি ২০০৫ (National Curricular Frame-Work, 2005) ৰ পৰামৰ্শৱলী সম্পৰ্কে চমুকৈ বুজাই লিখা।

১১। যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিবা :

৪×১=৪

(ক) আধ্যাত্মিক মূল্যবোধ সম্পৰ্কে এটি আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(খ) কৈশোৰকালৰ বাবে কেনেধৰণৰ শিক্ষা উপযোগী ? উদাহৰণসহ আলোচনা কৰা।

১২। (ক) প্ৰত্যয় কাক বোলে ? নিৰ্দিষ্টতাচক প্ৰত্যয় বুলিলে কি বুজা ? অসমীয়া ভাষাৰ নিৰ্দিষ্টতাচক প্ৰত্যয়ৰ কেইটিমান উদাহৰণ দাঙি ধৰা।

২+২+৩=৭

অথবা

(খ) শব্দ-বিভক্তি মানে কি বুজা ? অসমীয়া ভাষাত শব্দ-বিভক্তি কেই প্ৰকাৰৰ ? উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

২+২+৩=৭

১৩। তলৰ যিকোনো পাঁচটা শব্দৰ প্ৰত্যয় ভাঙি দেখুওৱা :

১×৫=৫

জপনা, জিৰণীয়া, কাছৰা, বাঢ়নী, গাঁৱলীয়া, ধাননি, ভঙনীয়া।

27T MASS

[6]

১৪। তলত দিয়া খণ্ড বাক্যবোৰৰ অৰ্থ লিখি একোটাকৈ বাক্যৰচনা কৰা : (যিকোনো চাৰিটা)

২×৪=৮

খাই পাত ফলা, তেজক পানী কৰ, আঁচলৰ ধন, শঠা মিতিৰ, জয়দেউ কাকুতি, পানীত হাঁহ নচৰা, চকুৰ পচাৰতে।

১৫। তলৰ যিকোনো এটি বিষয় লৈ এখন ৰচনা লিখা :

১০

(ক) তোমাৰ প্ৰিয় সাহিত্যিক

(আৰম্ভণি — জন্ম, শিক্ষা আৰু কৰ্মজীৱন — সাহিত্যৰাজিৰ পৰিচয় — প্ৰিয়হোৱাৰ কাৰণ — সামৰণি।)

(খ) বিজ্ঞানৰ প্ৰখ্যাত আৱিষ্কাৰ দূৰদৰ্শন

(আৰম্ভণি — দূৰদৰ্শন আৱিষ্কাৰৰ ইতিহাস — ভাৰতবৰ্ষ আৰু অসমত দূৰদৰ্শনৰ প্ৰসাৰ — দূৰদৰ্শনৰ সুফল — দূৰদৰ্শনৰ কুফল — সামৰণি।)

(গ) মাদকদ্রব্য আৰু সমাজত ইয়াৰ কু-প্ৰভাৱ

(আৰম্ভণি — মাদকদ্রব্যৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ — মাদকদ্রব্য সেৱনৰ ফলত হোৱা অপকাৰ — মাদকদ্রব্যৰ ব্যৱহাৰ আৰু সমাজত ইয়াৰ প্ৰতিক্ৰিয়া — সামৰণি।)

(ঘ) অসমৰ বানপানী আৰু প্ৰতিকাৰৰ উপায়

(আৰম্ভণি — অসমত বানপানী হোৱাৰ কাৰণসমূহ — বানপানীৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বিভিন্ন সমস্যা — বানপানী প্ৰতিকাৰৰ উপায় — সামৰণি।)

— x —

27T MASS

[7]

0.1c

Total number of pages—8

27T ADAS

2017

ADVANCE ASSAMESE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Contd.

- ১। (ক) বৰ্ষাকালৰ বৰ্ণনাৰ মাজেৰে শংকৰদেৱে ভক্তি ধৰ্মৰ তাত্ত্বিক কথাবোৰ কিদৰে বৰ্ণনা কৰিছে, লিখা। ৫

অথবা

- (খ) 'ই যে অগ্নি-বীণাৰ তান' কবিতাটিত প্ৰকাশ পোৱা স্বদেশপ্ৰেমৰ আভাস দাঙি ধৰা। ৫

- ২। প্ৰসংগ-সংগতি দৰ্শাই তলৰ যিকোনো এছোৱা ব্যাখ্যা কৰা : ১+৩=৪

- (ক) মানুহৰ মৰম বুজিবা মানুহে
ধৰম যে মৰমতে।

- (খ) ধনকে মাথোন চিনি মৰম নিচিনা হ'ল
ধনেই কেৱল হ'ল
দয়া-স্নেহ মূলতে সবাৰে।

- ৩। (ক) নিজ মনে গাই গাই বিবহৰ কৰণ সংগীত
সমস্ত জগত ঘূৰি নিজ মনে ফুৰিছোঁ বিচাৰি,
— কবিয়ে কিদৰে বিবহৰ কৰণ সংগীত গাই ঘূৰি ফুৰিছে, লিখা। ৩

- (খ) অহৰহ আছে বৈ,
সুৰধনী গংগা,
ময়ো উদাসী আছোঁ
কাঞ্চনজংঘা।

— কবিয়ে ইয়াত 'সুৰধনী গংগা' আৰু 'কাঞ্চনজংঘা'ৰ কি কথা কৈছে ? ৩

- (গ) প্ৰথম আধুনিক অসমীয়া কবিতাটোৰ নাম কি ? ইয়াৰ ৰচকৰ নাম লিখা। ১+১=২

- ৪। তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ দিয়া : ১×৩=৩

- (ক) মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে ৰচনা কৰা শ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থখনৰ নাম কি ?

- (খ) 'জোনাকী' কাকত কিমান খণ্ডত প্ৰথম প্ৰকাশ পায় ?

- (গ) জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ জন্ম হোৱা ঠাইখনৰ নাম কি ?

- ৫। (ক) অসমীয়া সাহিত্যলৈ বুৰঞ্জী কেনে জনগোষ্ঠীৰ দান ? বুৰঞ্জী লেখিবলৈ গৈ বহুতে কিদৰে ভুল কৰে ? 'বুৰঞ্জীৰ দৌৰাত্ম্য' নামৰ পাঠটিৰ আধাৰত আলোচনা কৰা। ৫

অথবা

- (খ) বিহুৰ উৎপত্তি আৰু বিহু নৃত্য সম্বন্ধে বিভিন্নজনে আগবঢ়োৱা মন্তব্যসমূহ আলোচনা কৰা। ৫

- ৬। 'শংকৰ উদাৰ আৰু মাধৱ গভীৰ' — এই মন্তব্যৰ আধাৰত দুয়োজনা মহাপুৰুষৰ জীৱন দৰ্শন সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখা। ৩

- ৭। (ক) তলৰ যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুটোকা লিখা : ২+২=৪

বেদ, লক্ষ্মীধৰ শৰ্মা, ৰজনীকান্ত বৰদলৈ, বাঁহী।

(খ) চমু উত্তৰ দিয়া : $1 \times 3 = 3$

(অ) ন্যায় দৰ্শনৰ প্ৰণেতা কোন ?

(আ) বিহু নাচ আৰু গীত সম্পৰ্কে কোনখন অসমীয়া উপন্যাসত বৰ্ণনা আছে ?

(ই) লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাই ৰচনা কৰা উপন্যাসখনৰ নাম কি ?

৮। 'কপিলীপৰীয়া সাধু' উপন্যাসত বৰ্ণিত বানপানীৰ দৃশ্য তোমাৰ নিজৰ ভাষাৰে বৰ্ণনা কৰা।

৬

৯। (ক) ৰূপাই কোন ? তেওঁৰ চাৰিত্ৰিক কাৰ্যকলাপৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। $1 + 3 = 4$

(খ) তলৰ যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা : $3 \times 2 = 6$

গোসাঁই পুখুৰী, ভাঙুৰী ভকত, হৰিয়া, চামগুৰীয়া।

১০। (ক) 'মোৰ কথাবোৰ বাৰু বেঁকা — তই চিধা বাট ল'।

— কোনে, কাক এনেকৈ কৈছিল ? $1 + 1 = 2$

(খ) 'কপিলীপৰীয়া সাধু' কোন শ্ৰেণীৰ সাহিত্য ? ইয়াৰ লেখক কোন ? $1 + 1 = 2$

১১। (ক) বলোৰাম মেধি কোন ? তেওঁ কিয় হাতী কিনিছিল ? হাতীটো পিছত কি হ'ল ? $2 + 1 + 2 = 5$

$2 + 1 + 2 = 5$

অথবা

(খ) 'আমাৰ ছাৰ' গল্পটোৰ লেখক কোন ? আমাৰ ছাৰ গল্পৰ ছাৰ চৰিত্ৰটোৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। $1 + 8 = 9$

$1 + 8 = 9$

১২। (ক) 'সিটো কেৱল এটা হাতী নহয়, কেৱল এটা অভিজাত বাহনো নহয়, সি যে তেওঁৰ জীৱনৰ সাফল্যৰ প্ৰতীক।' — ইয়াত হাতীৰ বিষয়ে কোৱা কথাখিনি কাৰ জীৱনৰ প্ৰসংগত কোৱা হৈছে ? কথাখিনিৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। $1 + 2 = 3$

$1 + 2 = 3$

(খ) হোমেন বৰগোহাঞিদেৱে ৰচনা কৰা এটি গল্প সংকলনৰ নাম লিখা। 1

1

(গ) দ্বিতীয় মহাসমৰৰ পটভূমিত ৰচনা কৰা যোগেশ দাসৰ উপন্যাসখনৰ নাম লিখা। 1

1

১৩। (ক) চুটি গল্প বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ দুটা বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে লিখা। 8

8

অথবা

(খ) চুটি গল্প আৰু উপন্যাসৰ পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 8

8

১৪। তলৰ যিকোনো দুটাৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা : $৩ \times ২ = ৬$

(ক) চুটি গল্প আৰু সাধুকথাৰ পাৰ্থক্য

(খ) উপন্যাসৰ চৰিত্ৰ

(গ) কাল্পনিক উপন্যাস

(ঘ) চুটি গল্পৰ আৰম্ভণি আৰু পৰিসমাপ্তি।

১৫। (ক) সাহিত্যত অলংকাৰৰ প্ৰয়োজন কি ? শব্দালংকাৰ আৰু অৰ্থালংকাৰ কাক বোলে ? উদাহৰণসহ বুজাই লিখা। $২+২+২=৬$

(খ) তলৰ যিকোনো দুবিধ অলংকাৰৰ সূত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া : $২+২=৪$

উপমা, শ্লেষ, অপ্ৰস্তুত প্ৰশংসা, যমক।

১৬। (ক) অসমীয়া চুটি গল্পৰ জনক কোন ? তেওঁৰ চমু পৰিচয় দি তেওঁ ৰচনা কৰা চুটি গল্প পুথিসমূহৰ নাম লিখা। $১+২+৩=৬$

(খ) অসমীয়া উপন্যাস সাহিত্যলৈ পদমনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ অৱদান সম্পৰ্কে এটি আলোচনা যুগুত কৰা। ৫

(গ) চমু উত্তৰ দিয়া :

$১ \times ৪ = ৪$

(অ) শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ এখন গল্প পুথিৰ নাম লিখা।

(আ) নিৰ্মল ভকত উপন্যাসখন কোনে লিখিছিল ?

(ই) 'অপূৰ্ণ' শীৰ্ষক উপন্যাসখনৰ ৰচক কোন ?

(ঈ) অসমীয়া সাহিত্যত প্ৰথম উপন্যাস কোনে ৰচনা কৰে ?

_____ x _____

2017

ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Q. No. 1 Section A (Reading Skill)	10
Q. Nos. 2, 3 & 4 Section B (Advance Writing Skill)	25
Q. Nos. 5, 6, 7, 8 & 9 Section C (Grammar)	20
Q. Nos. 10, 11, 12, 13, 14, 15 & 16 Section D (Text books)	45

Total = 100

Contd.

SECTION A

(Reading Skill : 10 Marks)

1. Read the following passage carefully :

Today's woman is a highly self-directed person, alive to the sense of her dignity and the importance of her functions in the private domestic domain and the public domain of the world of work. Women are rational in approach, careful in handling situation and want to do things as best as possible. The Fourth World Conference of Women held in Beijing in September 1995 had emphasised that no enduring solution of society's most threatening social, economic and political problems could be found without the participation and empowerment of the women. The 1995 World Summit for Social Development had also emphasised the pivotal role of women in eradicating poverty and mending the social fabric.

The Constitution of India had conferred on women equal rights and opportunities – political, social, educational and of employment – with men. Because of oppressive traditions, superstitions, exploitation and corruption, a majority of women are not allowed to enjoy the rights and opportunities,

bestowed on them. One of the major reasons for this state of affairs is the lack of literacy and awareness among women. Education is the main instrument through which we can narrow down the prevailing inequality and accelerate the process of economic and political change in the status of women.

The role of women in a society is very important. Women's education is the key to a better life in the future. A recent World Bank study says that educating girls is not a charity, it is good economics and if developing nations are to eradicate poverty, they must educate the girls. The report says that the economic and social returns on investment in education of the girls considerably affect the human development index of the nation. Society would progress only if the status of women is respected and the presence of an educated woman in the family would ensure education of the family itself. Education and empowerment of women are closely related.

On the basis of your reading of the passage answer the following questions :

- (a) Mention some of the qualities of today's women.

- (b) Where was the Fourth World conference of women held and what did it emphasise? 1+1=2
- (c) What factors prevent a majority of women from enjoying their rights and opportunities? 2
- (d) What can education do for the cause of women? 2
- (e) What is the observation of World Bank on girl education? 2

SECTION B

(Advanced Writing Skills : 25 Marks)

2. Design a poster for the World-Environment Day creating awareness among the people about the threats of environment degradation. (Maximum 50 words) 5

OR

You are Binod/Seema, the Cultural Secretary of St. Anthony's College, Guwahati. Draft a notice, in not more than 50 words, for the notice board informing the students about the "Inter-College Song and Dance Competition" that your institution is going to organise. 5

3. You recently visited some flood-affected areas of Dhemaji District. As a press reporter of an English Daily write a report on the flood situation in 100-125 words. You are Amar/Nitu. 10

OR

You are Gopal/Anita of Govt. Higher Secondary School, Karimganj. Your school has organized a Blood Donation Camp on the occasion of its Golden Jubilee Celebrations. Write a report in 100-125 words as an editor for your school magazine, on this widely acclaimed activity. 10

4. Write a letter to the editor of an English Daily drawing the attention of the authorities concerned to the menace of reckless driving in your town. You are Mukul/Ayesha. 10

OR

You are Rita/Gourav. You have seen an advertisement for the post of a Sales Executive in a reputed company. Write an application to the Regional Director of the Company in response to the advertisement applying for the post. 10

SECTION C

(Grammar : 20 Marks)

5. Change the form of narration in the following sentences : $2 \times 2 = 4$

- (a) The boy said to the teacher, "Sir, I am weak in English and seek your advice." "Read the text thoroughly and try to express your ideas in simple correct English," said the teacher.
- (b) My friend told me that he was very thirsty and requested me to give him a glass of water.

6. Change the voice of **any three** of the following sentences : $3 \times 1 = 3$

- (a) Football is played everywhere.
- (b) Do the work immediately.
- (c) Who opened the door?
- (d) I have lost my book.
- (e) The coach is training the players.
- (f) Who has broken the window pane?

7. Rewrite **any five** of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct tense forms : $5 \times 1 = 5$

- (a) Recently the price of petrol _____ (go) up.
- (b) I _____ (do) a lot of work today.
- (c) The train _____ (leave) before we reached the station.
- (d) I wish my brother _____ (be) here.
- (e) As he _____ (cross) the road a bus knocked him down.
- (f) I _____ (think) of going abroad for quite sometime.
- (g) This paper _____ (appear) twice a week.

8. Rewrite **any four** of the following sentences filling in the blanks with appropriate prepositions : $4 \times 1 = 4$

- (a) I met him _____ the road.
- (b) I congratulate you _____ your success.

- (c) John was annoyed _____ his mother.
- (d) The work should be finished _____ next Friday.
- (e) We are not interested _____ your story.
- (f) He was frightened _____ the noise.

9. Rewrite **any four** of the sentences as directed :
4×1=4

- (a) The Brahmaputra is the longest river in India.
(Change it into positive degree)
- (b) Everybody wishes to be happy.
(Make it interrogative)
- (c) Only Ram was present there.
(Make it negative without changing the meaning)
- (d) He desired that I should go there.
(Make it a simple sentence)
- (e) He is so lazy that he cannot shine in life.
(Make it a simple sentence)
- (f) Having done his work he left the place.
(Make it a compound sentence)

SECTION D

(Text books : 45 Marks)

10. Read **one** of the following extracts and answer the questions that follow :

- (a) "The little old house was out with a
little new shed
In front at the edge of the road
where the traffic sped,
A roadside stand that too pathetically pled,
It would not be fair to say for a dole
of bread,
But for some of the money, the cash
whose flow supports
The flower of cities from sinking and
withering faint."

Questions :

- (i) Where was the shed put up? 1
- (ii) What was its purpose? 1
- (iii) Why does the poet use the word 'pathetic'? 1
- (iv) Who are referred to as 'the flower of cities'? 1

OR

- (b) "Those who prepare green wars,
Wars with gas, wars with fire,
Victory with no survivors,
and walk about with their brothers
in the shade, doing nothing."

Questions :

- (i) What are the different kinds of wars mentioned by the poet in the passage? 1
- (ii) What kind of victory do they achieve? 1
- (iii) Who are the brothers mentioned in the stanza? 1
- (iv) Find words in the given stanza that mean 'those left alive' and 'win'. 1

11. Answer **any three** of the following questions in 30-40 words : 3×2=6

- (i) How is a thing of beauty a joy forever?
- (ii) Why does the poet Neruda 'wish to count to twelve'?
- (iii) What do the young sprinting trees signify?
- (iv) What are being sold in the Road-side stand?
- (v) What is the 'Childish longing' that the poet refers to? Why is it 'in vain'?
- (vi) Why has the mother been compared to the 'late winter's moon'?

12. Answer **any five** of the following questions :

5×1=5

- (a) What was written in the new copies brought by M. Hamel for the students in a beautiful round hand?

- (b) What does the 'garbage' mean for the elders of Seemapuri ?
- (c) Where does Mukesh live ?
- (d) Where did John Rowntree and his family make their first home at Gauhati ?
- (e) Whom did Gandhi and Shukla want to meet at Patna ?
- (f) Who is Geoff ?
- (g) Which was the only occasion when Sophie got to see Danny Casey in person ?

13. Answer **any five** of the following questions in **30-40** words : 5×2=10

- (a) Why did Franz want to spend his day out of doors ?
- (b) Why did M. Hamel not blame Franz alone for his inability to learn ?

- (c) What is the significance of bangles in an Indian society ?
- (d) What does Rowntree say about the river banks in the Manas Sanctuary ?
- (e) What was the incident that prompted Gandhi to raise his voice of protest against the British ?
- (f) What are the other options that Sophie dreams of besides owning a boutique ?
- (g) What job is Geoff engaged in ? Does he entertain wild and impractical dreams like his sister does ?

14. Answer **any one** of the following questions in **80-100** words : 1×5=5

- (a) Describe the unusual things that Franz noticed on the day of the last lesson.

OR

- (b) Describe the miserable plight of the people of Firozabad.

OR

- (c) Describe the exploitation of the indigo sharecroppers by the English landlords. Did Gandhi help them to get an honourable settlement?

15. Answer **any one** of the following questions in **125-150** words : $1 \times 7 = 7$

Why is Antarctica the place to go, to understand the earth's present, past and future?

OR

Bama's experience is that of a victim of the caste system. What kind of discrimination does Zitkala-Sa's experience depict? What are their responses to their respective situations?

16. Answer **any four** of the following questions in **30-40** words : $4 \times 2 = 8$

- (a) What did the chief astrologer predict about the Tiger King?
- (b) What is Gondwana?

- (c) Why and how did Derry enter Mr. Lamb's garden?

- (d) Why does Derry go back to Mr. Lamb in the end?

- (e) When did Bama experience untouchability?

- (f) What was Zitkala's idea regarding short, shingled hair?

— x —

2017

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

(a) Group A (Vibgyor) New Syllabus	65
(b) Group B (Vibgyor & Effusions) New & Old Syllabus	35
(c) Group C (Effusions) Old Syllabus	65
<hr/>	
Total = 100	

Contd.

GROUP – A
(VIBGYOR)
(NEW SYLLABUS)

1. Answer *any five* of the following : 1×5=5
- (a) What is the full name of the verger in the short story by the same name ?
 - (b) Where does the verger work ?
 - (c) For how long, during Narayan's ownership of the car, was the airconditioner switched on ?
 - (d) What does an automobile mean to Narayan ?
 - (e) Who is the author of the story, 'The Scarecrow' ?
 - (f) Whom did Mriganko Babu's father call in to find the lost watch ?
 - (g) What is the full name of Jim in the story, 'The Gift of the Magi' ?
 - (h) How much used Jim to earn earlier ?
 - (i) What is the name of the American poet philosopher whose work Robert Lynd has read ?
 - (j) Whom does Lynd want to conduct the laborious quest for wisdom ?

2. Answer *any five* of the following : 2×5=10
- (a) What was the discovery that astonished the vicar ?
 - (b) What was the verger told by the vicar in the vestry ?
 - (c) What made Narayan fear, he would soon become bankrupt ?
 - (d) Who fell on Narayan's car when it was parked in front of the hospital ?
 - (e) Why did Mriganko Babu go to Durgapur ?
 - (f) Who was Abhiram ?
 - (g) Who were the Magi ?
 - (h) What did Jim do to get a gift for Della ?
 - (i) In what context does Lynd mention Solomon ?
 - (j) Who is Zeus ?
3. Answer *any three* of the following : 4×3=12
- (a) Narrate the circumstances under which the verger had to lose his job at St. Peter's.
 - (b) Why, do you think, the author, R.K. Narayan, regards himself as a fanatic in the context of walking ?
 - (c) What happened to Abhiram after he left Mriganko Babu ?
 - (d) Show how the twist in the tale makes the story of Jim and Della a moral lesson.

- (e) Why does Robert Lynd end his essay with the phrase, "it was only a dream" ?

4. Explain with reference to the context *any two* of the following :
4×2=8

- (a) "He's been nagging them he'as," said the verger to himself.
(b) I lack automobile sensibility and do not regret it.
(c) Mriganko Babu tried very hard but failed to remember. Yet, he felt sure that he had seen someone wear such a shirt, a long time ago.
(d) Della finished her cry and attended to her cheeks with the powder rag. She stood by the window and looked out dully at a grey cat walking a grey fence in a grey backyard.

5. Answer *any five* of the following :
1×5=5

- (a) Who is the fair lady the narrator speaks of in Toru Dutt's poem ?
(b) Where are the three happy children ?
(c) What bird skims over the brook ?
(d) What flowers grow by the brook for happy lovers ?
(e) Where does the traveller in Shelly's poem come from ?
(f) Which country is referred to as an antique land ?
(g) Who are the opening lines of 'La Belle Dame Sans Merci' addressed to ?

- (h) Whom did the knight meet ?

- (i) What tempted the village girl to tarry ?

- (j) What is it that might smite the village girl ?

6. Answer *any four* of the following :
2×4=8

- (a) Name the birds and animals mentioned in Toru Dutt's poem.
(b) What is a brook ?
(c) What did the traveller come upon in the desert ?
(d) What did the lady give to the knight at Arms ?
(e) What are the shadows of the evening compared to in 'Village Song' ?

7. Answer *any three* of the following :
4×3=12

- (a) How are the children affected by the mother's song ?
(b) Describe the journey of the brook till it reaches Philip's farm.
(c) What do the "wrinkled lip and sneer of cold command" signify ?
(d) Attempt a description of the dream that the knight has in the cave.

(e) Briefly describe the fears of the village maiden.

8. Explain with reference to the context on *any one* of the following :
5×1=5

- (a) I chatter over stony ways,
In little sharps and trebles.
I bubble into eddying bays,
I babble on the pebbles.
- (b) The hand that mock'd them and the heart that fed.
- (c) And this is why I sojourn here,
Alone and palely loitering,
Though the sedge has wither'd from the Lake
And no birds sing.

GROUP – B

(VIBGYOR & EFFUSIONS)

(NEW & OLD SYLLABUS)

9. Change *any five* of the following sentences as per the directions given in brackets without changing their meaning : 1×5=5

- (a) Only corrupt people are protesting against demonetization.
(Change into negative)

(b) Is there any nation in the world that is not taking notice of India today ?
(Change into affirmative)

(c) The nation is taking big strides to turn digital.
(Change into interrogative)

(d) I left my phone behind at your place.
(Change into interrogative)

(e) Who does not know that the sun shines in the East ?
(Change into affirmative)

(f) She is known to me. (Change into active)

(g) He placed the book on the table. (Change into passive)

(h) Wasn't Kothanodi a unique film ? (Change into assertive)

10. Add tag questions to *any five* of the following sentences :
1×5=5

- (a) The new five hundred rupee note is smaller than the old one,
- (b) Your house faces the river,
- (c) We will go for the movie together,
- (d) They are going to Gangtok on an excursion,
- (e) Rome was not built in a day,
- (f) Our winters are very pleasant,

(g) You will show me your new bike,

(h) Your computer hasn't crashed,

11. Fill in *any five* of the blanks in the sentences given below with suitable prepositions : 1×5=5

(a) A bird _____ hand is worth two in the bush.

(b) Seeing the lion, the leopard ran _____ the tree.

(c) The rangers drove the rhino _____ the enclosure.

(d) I have left your watch _____ the drawer.

(e) Who stole the cookie _____ the cookie jar ?

(f) He dived _____ the swimming pool.

(g) I had just a few coins left _____ my pocket.

(h) The grocer's shop is just two blocks _____ the road.

12. Rewrite *any five* of the following sentences using the verbs given in brackets in their correct forms : 1×5=5

(a) He _____ (commute) by bus every day

(b) By the time the police arrived, the thief _____ (flee)

(c) Reliance Jio _____ (offer) free services upto April next year.

(d) Jayalalitha _____ (pass) away in December

(e) The harder he _____ (try) the better he gets

(f) We _____ (go) to Shimla last winter

(g) It _____ (snow) heavily when we got there

(h) We _____ (hunt) high and low for a foot to fit the slipper.

13. Read the passage given below and answer the questions that follow :

The mountains that clustered around Bafert were mauve and grey in the dim morning light, striped and patterned with deep purple and black in the valleys, where it was still night. The sky was magnificent, black in the West where the last stars quivered, jade green above me, fading to the palest kingfisher blue at the eastern rim of hills. I leant on the wall of the verandah where a great web of bougainvillaea had grown, like a carelessly flung cloak of brick-red flowers, and looked down the long flight of steps to the road below, and beyond it to the Fon's courtyard. Down the road, from both directions, came a steady stream of people, laughing and talking and beating on small drums when the mood took them. Over their shoulders were Long wooden poles, and tied to these with creepers were big conical bundles of dried grass. The children trotted along carrying smaller bundles of their saplings. They made their way down past the arched opening into the Fon's courtyard and deposited their grass in heaps under the trees by the side of

the road. Then they went through the arch into the courtyard and there they stood about in chattering groups ; occasionally a flute and a drum would make up a brief melody, and then some of the crowd would break into a shuffling dance, amid handclaps and cries of delight from the on-lookers. They were a happy, excited, eager throng.

(a) What is the name of the place being described ?	1
(b) Attempt a description of the sky.	2
(c) What are the colours mentioned in the piece ?	3
(d) Where is the author and what is he doing ?	3
(e) What were the people carrying on their shoulders ?	2
(f) Describe the scene in the Fon's courtyard.	4

GROUP – C

(EFFUSIONS)

(OLD SYLLABUS)

14. Answer *any five* of the following : 1×5=5

- (a) Who is it who once said that most statesmen are rogues ?
- (b) What does Narayan lack but does not regret ?
- (c) In which city was the workshop Narayan had to take his car to ?

- (d) What does Narayan propose to turn his energies to after locking away his car ?
- (e) Who has Nehru's temporary discharge done good to ?
- (f) At what time of the day is Nehru writing his letter to the Mahatma ?
- (g) What did Nehru's intellectual apparatus refuse to admit ?
- (h) What, according to Forster, is a stiffening process ?
- (i) Who places Brutus in the lowest circle of Hell ?
- (j) Which Chinese philosopher of the 6th century BC preceded Confucius ?

15. Answer *any five* of the following : 2×5=10

- (a) With what do military heroes appeal to and dazzle their contemporaries ?
- (b) What do those philosophers believe in who suggest the third test of who is a great man ?
- (c) How did the new car affect the behaviour of Narayan's driver ?
- (d) Why does Narayan believe his possession of a car to be an anachronism ?
- (e) How does Narayan generally avoid engagements and invitations ?

- (f) Why did Nehru wish that all newspapers might be kept away from him ?
- (g) What, according to Nehru, seems to be the overmastering desire of the Working Committee ?
- (h) Why does Forster feel the need to formulate a creed of one's own ?
- (i) What must tolerance, good temper and sympathy do, and why ?
- (j) What was the the result of the domestication of the horse in Western Asia in the days of the Sumerians ?

16. Answer *any three* of the following : 4×3=12

- (a) What are Lord Rosebery's views on Napoleon's greatness ?
- (b) Why was Narayan afraid he would reach the brink of bankruptcy ?
- (c) What happened to Nehru when he heard that the civil disobedience movement had been called off ?
- (d) Examine the reasons behind Forster' giving two cheers for democracy.
- (e) What does Russel have to say on the utilization of natural forces by the scientific technique ?

17. Explain with reference to the context *any two* of the following : 4×2=8

- (a) Carlyle was, of course, particular in definining his test of sincerity in precise terms, and in doing so he warned his readers by defining what his idea of sincerity was.
- (b) It is this philosophy that leaves me indifferent to the mention of any petrol "hike".
- (c) Here is something comparatively solid in a world full of violence and cruelty.
- (d) There was less change in methods of work from ancient Egypt to 1750 than there has been from 1750 to the present day.

18. Answer *any five* of the following : 1×5=5

- (a) What is the man harrowing ?
- (b) What will cloud into the night before their stories die ?
- (c) What is it that winds about the blue mountains ?
- (d) What does Pound compare the parting of old friends to ?
- (e) What, according to Pound, is like a floating white cloud ?
- (f) How many children are there in the darkened room in Toru Dutt's poem ?
- (g) What is the colour of the waving grain in the forest in 'Sita' ?
- (h) What is it that will remain when all else is gone according to the rickshaw wallah ?

19. Answer *any four* of the following : $2 \times 4 = 8$

- (a) What is the horse doing in Hardy's poem?
- (b) What is meant by Hardy when he says, 'Yet this will go onward the same/though Dynasties pass.'?
- (c) Describe the place where the friends part in Pound's poem.
- (d) What will the friends have to do after the parting?
- (e) What are the birds and animals that one sees in Toru Dutt's poem?
- (f) What is the reaction of the three young children when they hear the story of Sita?
- (g) In what colours are the rickshaw wallah's arms and legs 'literate'?
- (h) What is it that is tattooed in the arms and legs of the rickshaw wallah?

20. Answer *any three* of the following : $4 \times 3 = 12$

- (a) Bring out the significance of the title of Hardy's poem.
- (b) Critically examine the series of pictures that Pound's poem offers.
- (c) Describe after Toru Dutt the forest where Sita dwells.
- (d) Attempt an analysis of the central idea of the poem, 'Rickshaw-wallah'.

21. Explain with reference to the context *any one* of the following : $5 \times 1 = 5$

- (a) Yonder a maid and her wight
Came whispering by
- (b) Sunset like the parting of old acquaintances
Who bow over their clasped hands at a distance
- (c) When shall those children by their mother's side
Gather, ah me! as erst at eventide?

————— x —————

Total number of pages—8

o/c
27T EDUC

2017

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

Q. No. 1 carries 1 mark each 1×12 =12

Q. No. 2-13 carries 2 marks each 2×12 = 24

Q. No. 14-23 carries 4 marks each 4×10 =40

Q. No. 24-27 carries 6 marks each 6×4 =24

Total =100

Contd.

1. Answer the following questions :

1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্ন সমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰা :

(a) Name the first secondary school in Assam.

অসমৰ প্ৰথমখন মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ নাম লিখা।

(b) _____ University is the first open university in India.

_____ বিশ্ববিদ্যালয় ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰথম মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়।

(c) International Womens' Day is observed on _____.

আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱস _____ তাৰিখে পালন কৰা হয়।

(d) Attention paid by students to study at the time of examination is _____ attention.

ছাত্ৰই পৰীক্ষাৰ সময়ত অধ্যয়নত প্ৰদান কৰা মনোযোগ _____ মনোযোগ।

(e) Treatment of mental diseases is the _____ function of mental hygiene.

মনোৰোগৰ চিকিৎসা মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ _____ কাৰ্য।

(f) Satisfaction and practice are basic factors in _____ method of teaching.

সন্তুষ্টি আৰু অনুশীলন শিক্ষণৰ _____ পদ্ধতিৰ মূল উপাদান।

Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত চমু উত্তৰ দিয়া :

(g) Mention **one** characteristic which distinguishes 'Non-formal Education' from 'Formal Education'.

এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা যি আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ পৰা অগতানুগতিক শিক্ষাক পৃথক কৰে।

(h) Objectives of Environmental Education were determined in _____ conference.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ _____ সন্মিলনত নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল।

(i) Write a common characteristic of maturation and learning.

পৰিপক্বতা আৰু শিক্ষণৰ এটা উমৈহতীয়া বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Why recognition is easier than recall?

স্মৰণতকৈ প্ৰত্যাভিজ্ঞা কিয় সহজ?

(k) What is Mean? In a distribution $\Sigma fX = 1480$ and $N = 50$, find out the Mean of the distribution.

গড় কি? এখন তালিকাৰ $\Sigma fX = 1480$ আৰু $N = 50$ । তালিকাখনৰ গড় নিৰ্ণয় কৰা।

(l) Which is the positional measure of central tendency?

কেন্দ্ৰীয় প্ৰৱণতাৰ স্থান সূচক জোখ কোনটো?

2. What do you mean by ECCE?

ECCE বুলিলে কি বুজা?

3. What were the suggestions forwarded by Mudaliar Commission regarding 'Development of Vocational Efficiency' as aim of secondary education?

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য হিচাবে 'বৃত্তিমূলক যোগ্যতা বিকাশ' সম্পৰ্কে মুডালিয়াৰ আয়োগৰ পৰামৰ্শ সমূহ কি আছিল?

4. Why 'Non-formal Education' is considered as a supportive system of education?

অগতানুগতিক শিক্ষাক কিয় এক সহায়কাৰী শিক্ষা ব্যৱস্থা হিচাপে বিবেচনা কৰা হয়?

Or / অথবা

'Distance Education is a flexible system of education' — explain.

'দূৰ-শিক্ষা এক নমনীয় শিক্ষা ব্যৱস্থা' — ব্যাখ্যা কৰা।

5. Write **two** important characteristics of correspondence education.

ডাকযোগে শিক্ষাৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লিখা।

6. What is Population Education?

জনসংখ্যা শিক্ষা কি?

7. What is conditioned response? Which was the conditioned response in Pavlov's experiment on conditioning? 1+1=2
 অনুবন্ধিত প্রতিক্রিয়া কি? পেভলভৰ অনুবন্ধনৰ পৰীক্ষাটোত অনুবন্ধিত প্রতিক্রিয়া কোনটো আছিল?
8. Describe the two parts of 'Law of exercise' of learning. 1+1=2
 শিক্ষণৰ 'অনুশীলনৰ নীতি'ৰ ভাগ দুটা বৰ্ণনা কৰা।
9. 'Forgetting is a blessing' — explain this statement. 2
 'বিস্মৃতি এক আশীৰ্বাদ' — এই কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।
10. What is ideational attention? Give an example. 1+1=2
 ভাবাত্মক বা ধাৰণামূলক মনোযোগ কি? এটা উদাহৰণ দিয়া।
- Or / অথবা**
- Why attention is considered as an exploratory process? 2
 মনোযোগক কিয় এক অনুসন্ধান মূলক প্রক্রিয়া বুলি বিবেচনা কৰা হয়?
11. Write two demerits of Mode as a measure of central tendency. 2
 কেন্দ্ৰীয় প্রৱণতাৰ জোখ হিচাবে বহুলকৰ দুটা অসুবিধা লিখা।
12. What is the preventive function of mental hygiene? 2
 মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্ৰতিৰোধমূলক কাৰ্য কি?
13. What is Quartile Deviation? In a distribution $Q_3 = 78.43$ and $Q_1 = 61.44$. Find out the Quartile Deviation. 1+1=2
 চতুৰ্থক বিচ্যুতি কি? এখন বিভাজনৰ $Q_3 = 78.43$ আৰু $Q_1 = 61.44$ চতুৰ্থক বিচ্যুতি নিৰ্ণয় কৰা।
14. Write four provisions of 'Assam Secondary Education, Act, 1961'. 4
 'অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইন, 1961'-ৰ চাৰিটা দফা লিখা।

15. 'Non-formal Education is based on democratic principles' — Discuss. 4
 'অগতানুগতিক শিক্ষা গণতান্ত্ৰিক নীতিৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত' — আলোচনা কৰা।
16. What is physical education? Discuss three measures to impart Physical Education in school. 1+3=4
 শাৰীৰিক শিক্ষা কি? বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা প্ৰদানৰ তিনিটা ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।
17. What is value? Discuss briefly the importance of value education in present society. 1+3=4
 মূল্যবোধ কি? বৰ্তমান সমাজত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।
18. Discuss about four important areas within the scope of Environmental Education. 4
 পৰিবেশ শিক্ষাৰ পৰিসৰ অন্তৰ্ভুক্ত চাৰিটা ক্ষেত্ৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
- Or / অথবা**
- What do you mean by 'Women Empowerment'? Write three important objectives of 'Women Empowerment'. 1+3=4
 নাৰী সবলীকৰণ বুলিলে কি বুজা? নাৰী সবলীকৰণৰ তিনিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উদ্দেশ্য লিখা।
19. What is learning by insight? Mention two limitations of this method of learning. 2+2=4
 অন্তৰ্দৰ্শনৰ যোগেদি শিক্ষণ কি? শিক্ষণৰ এই পদ্ধতিটোৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা।
20. Distinguish between true memory and habit memory. 4
 প্রকৃত স্মৃতি আৰু অভ্যাস স্মৃতিৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য দেখুৱা।
21. Describe four objective conditions of attention. 4
 মনোযোগৰ চাৰিটা বস্তুনিষ্ঠ কাৰক বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

"Attention and interest are two sides of the same coin" — explain the statement. 4

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মূদ্ৰাৰ দুটা পিঠি” — কথাষাৰ ব্যাখ্যা কৰা।

22. What is frequency? What are the different parts of a frequency distribution table? 1+3=4

বাৰংবাৰতা কি? বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ বিভিন্ন অংশ সমূহ কি কি?

23. What is a bar diagram? What are its types? — Explain with example (draw). 1+3=4

দণ্ডচিত্ৰ কি? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ সমূহ কি কি? — উদাহৰণ সহ ব্যাখ্যা কৰা (চিত্ৰ আঁকা)।

Or / অথবা

Draw a histogram from the following distribution table (use graph) 4

তলৰ বিভাজন তালিকাৰ পৰা এটা আয়তচিত্ৰ অংকন কৰা (লেখচিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব)

Class-Interval	Frequency
শ্ৰেণী-অন্তৰাল	বাৰংবাৰতা
50-55	4
45-49	6
40-44	10
35-39	12
30-34	8
25-29	2

24. Discuss the suggestions of Kothari Commission regarding aims of secondary education. 6

মাধ্যমিক শিক্ষাৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে কোঠাৰী আয়োগৰ পৰামৰ্শ সমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the suggestions of National Education Policy, 1986 regarding secondary education. 6

মাধ্যমিক শিক্ষা সম্পৰ্কত জাতীয় শিক্ষানীতি, 1986-ৰ পৰামৰ্শ সমূহ আলোচনা কৰা।

25. What is learning? Mention four major characteristics of learning. 2+4=6

শিক্ষণ কি? শিক্ষণৰ চাৰিটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Or / অথবা

What are the primary laws of learning? Discuss the application of any one of those laws in the class-room situation. 3+3=6

শিক্ষণৰ প্ৰাথমিক নীতি কেইটা কি কি? শ্ৰেণী পৰিবেশত সেই নীতি সমূহৰ যিকোনো এটাৰ প্ৰয়োগ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

26. What do you mean by mental health? What are the characteristics of a mentally healthy person? — Discuss. 1+5=6

মানসিক স্বাস্থ্য বুলিলে কি বুজা? এজন মানসিকভাবে স্বাস্থ্যৱান লোকৰ বৈশিষ্ট্য সমূহ কি কি? — আলোচনা কৰা।

27. What is Median? Compute Median from the following table : 1+5=6

মধ্যমা কি? তলৰ তালিকাৰ পৰা মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা :

Class-Interval	Frequency
শ্ৰেণী-অন্তৰাল	বাৰংবাৰতা
55-59	1
50-54	1
45-49	3
40-44	4
35-39	6
30-34	7
25-29	12
20-24	6
15-19	8
10-14	2
	<hr/> N = 50

— x —

o/c

Total number of printed pages : 8

27T POSC

2017

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Part A (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2-7 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 8-12 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 13 & 14 carries 6 marks each	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

Part B (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 16-21 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 22-26 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 27 & 28 carries 6 marks each	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

Total (Part A & B) : 50 + 50 = 100

Contd.

PART-A/ক-শাখা

(Contemporary World Politics)

(সমসাময়িক বিশ্ব রাজনীতি)

1. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) Write the full form of NIEO.
NIEO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।
- (b) What do you mean by Unipolar World?
একমেৰু বিশিষ্ট বিশ্ব বুলিলে কি বুজা ?
- (c) Rio summit approved a developmental programme named as 'Agenda-21'. (Write 'yes' or 'no')
বিআ' সন্মিলনে 'কাৰ্যসূচী-২১' নামৰ এক উন্নয়নমূলক কৰ্মসূচীত অনুমোদন জনাইছিল।
(হয় নে নহয় লিখা)
- (d) In which year did India start its economic reform?
ভাৰতে ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ কোন চনত আৰম্ভ কৰিছিল ?
- (e) There are _____ number of permanent members in the Security Council of UNO. (Fill in the blank)
ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ নিৰাপত্তা পৰিষদত _____ স্থায়ী সদস্য আছে।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)
- (f) Which among the following is NOT an outcome of the disintegration of Soviet Union?
(i) End of the ideological war between USA and Soviet Union
(ii) Birth of CIS
(iii) Change in the balance of power in the world order
(iv) Crisis in the Middle East

তলত দিয়াবোৰৰ কোনটো ছোভিয়েট ইউনিয়ন খণ্ডিতকৰণৰ পৰিণতি নহয় ?

- (i) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ মাজৰ মতাদৰ্শগত যুদ্ধৰ সমাপ্তি
(ii) CIS ৰ জন্ম
(iii) আন্তৰ্জাতিক ব্যৱস্থাত ক্ষমতাৰ ভাৰসাম্যতাৰ পৰিবৰ্তন
(iv) মধ্য প্ৰাচ্যত সংকট।

2. Write *two* differences between migrants and refugees. 2
প্ৰব্ৰজনকাৰী আৰু শৰণাৰ্থীৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
3. In which year the World Bank was created? Mention *any one* activity of World Bank 1+1=2
বিশ্ব বেংক কোন চনত স্থাপন হৈছিল ? ইয়াৰ যিকোনো এটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।
4. When and where was the first NAM summit held? 1+1=2
প্ৰথম গোল্ফী নিৰপেক্ষ আন্দোলনৰ সন্মিলন কেতিয়া আৰু ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?
5. In which year was Kyoto Protocol signed? The Protocol dealt with which problem of the environment? 1+1=2
কিয়ট' চুক্তি কোন চনত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ? এই চুক্তি পৰিবেশৰ কোনটো সমস্যাৰ সৈতে জড়িত আছিল ?
6. What are the *two* military alliances signed by the USA and Soviet Union with their respective friendly countries during Cold War? 1+1=2
শীতল যুদ্ধৰ সময়ত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু ছোভিয়েট ইউনিয়নে তেওঁলোকৰ বন্ধু দেশসমূহৰ সৈতে আৱদ্ধ হোৱা সামৰিক চুক্তি দুখনৰ নাম কি ?
7. Mention *two* major areas of influence of European Union. 2
ইউৰোপীয় সংঘৰ প্ৰভাৱৰ দুটা প্ৰধান ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।
8. What is common but differentiated responsibility? Discuss briefly. 4
উমৈহতীয়া অথচ পৃথকীকৃত দায়বদ্ধতা মানে কি ? চমুকৈ আলোচনা কৰা।

9. Why did big powers need to have alliance with smaller countries?
Write *four* reasons. 4

বৃহৎ শক্তির ৰাষ্ট্ৰসমূহক সৰু সৰু ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মিত্ৰতাৰ কিয় প্ৰয়োজন ? চাৰিটা কাৰণ লিখা।

10. Discuss briefly about restructuring and the future of the United Nations Organisation. 4

ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ পুনৰগঠন আৰু ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

11. Discuss briefly about the recent relationship between India and Pakistan. 4

ভাৰত আৰু পাকিস্তানৰ মাজৰ শেহতীয়া সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

12. What is the relationship between human security and health? Discuss. 4

মানৱীয় নিৰাপত্তা আৰু স্বাস্থ্যৰ মাজৰ সম্পৰ্ক কি ? আলোচনা কৰা।

13. What is ASEAN? Discuss the *three* pillars of ASEAN. 1+5=6

আছিয়ান (ASEAN) কি ? আছিয়ানৰ স্তম্ভ তিনিটাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Discuss the role and limitations of SAARC as a forum of regional cooperation. 4+2=6

আঞ্চলিক সহযোগিতাৰ অনুষ্ঠান হিচাপে ছাৰ্ক (SAARC) ৰ ভূমিকা আৰু সীমাবদ্ধতা আলোচনা কৰা।

14. Why did Soviet Union disintegrate? Discuss elaborately. 6

ছোভিয়েট ইউনিয়ন কিয় ভংগ হৈছিল ? বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

OR/অথবা

Discuss US hegemony as hard power. Do you think that US hegemony is good for the World? Give justification. 4+2=6

কঠিন ক্ষমতা হিচাপে আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্য আলোচনা কৰা। আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ আধিপত্য বিশ্বৰ বাবে ভাল বুলি ভাবানে ? যুক্তিযুক্তকতা দিয়া।

PART-B/খ-শাখা

(Politics in India since Independence)

(স্বাধীনোত্তৰ ভাৰতৰ ৰাজনীতি)

15. Answer the following as directed: 1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ লিখা :

- (a) Panchsheel principle was jointly declared by Indian Prime Minister _____ and Chinese Premier Zhou Enlai.

(Fill in the blank)

পঞ্চশীল নীতি ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী _____ আৰু চীনৰ মুৰব্বী চৌ এন লায়ে যুটীয়াভাৱে ঘোষণা কৰিছিল।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (b) In which year era of coalition government started in centre? কোন চনৰ পৰা কেন্দ্ৰত মৰ্চা চৰকাৰৰ যুগ আৰম্ভ হৈছিল ?

- (c) In which state Navnirman movement took place? কোনখন ৰাজ্যত নৱনিৰ্মাণ আন্দোলন সংঘটিত হৈছিল ?

- (d) In the first General Election of 1952, election was held simultaneously for Lok Sabha and _____. (President/State Legislative Assembly/Rajya Sabha/Prime Minister)

(Choose the correct one)

১৯৫২ চনৰ প্ৰথমটো সাধাৰণ নিৰ্বাচনত একসময়তে লোকসভা আৰু _____ (ৰাষ্ট্ৰপতি/ৰাজ্যিক বিধান মণ্ডল/ৰাজ্যসভা/প্ৰধানমন্ত্ৰী নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত হৈছিল।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) Write one feature of New Economic Policy of India.

ভাৰতৰ নতুন অৰ্থনৈতিক নীতিৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) At present which institution has replaced Planning Commission in India?

বৰ্তমান সময়ত ভাৰতবৰ্ষত পৰিকল্পনা আয়োগৰ সলনি কোনটো প্ৰতিষ্ঠান গঢ়ি তোলা হৈছে ?

16. What is Narmada Bachao Movement? Who was the leader of this movement? 1+1=2
নৰ্মদা বাচাঁও আন্দোলন কি? এই আন্দোলনৰ নেতৃত্ব কোনে বহন কৰিছিল?
17. When was the State Reorganisation Act passed? Name *any one* state created under this Act. 1+1=2
ৰাজ্য পুনৰগঠন আইন কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল? এই আইনৰ অধীনত সৃষ্টি হোৱা যিকোনো এখন ৰাজ্যৰ নাম লিখা।
18. Who introduced Twenty Point Programme in India? Why was it introduced? 1+1=2
ভাৰতবৰ্ষত কোনে কুৰিবিদফীয়া আচনি প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল? এই আচনি কিয় প্ৰৱৰ্তন কৰা হৈছিল?
19. Write *two* causes of the emergence of communalism in India. 2
ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদৰ উদ্ভৱৰ দুটা কাৰণ লিখা।
20. Write *two* reasons responsible for growing importance of regional political parties in Indian Politics. 2
ভাৰতীয় ৰাজনীতিত আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ গুৰুত্ব বৃদ্ধিৰ দুটা কাৰণ লিখা।
21. When was Election Commission in India formed? Who was the first Chief Election Commissioner of India? 1+1=2
ভাৰতৰ নিৰ্বাচনী আয়োগ কেতিয়া গঠন কৰা হৈছিল? ভাৰতৰ প্ৰথমগৰাকী মুখ্য নিৰ্বাচনী আয়ুক্ত কোন আছিল?
22. Discuss briefly the result of Green Revolution in India. 4
ভাৰতত সেউজ বিপ্লৱৰ ফলাফলসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।
23. Do you think that anti-arrack movement is a women movement? Justify your answer. 4
মাদক দ্ৰব্য বিৰোধী আন্দোলনটোক নাৰী আন্দোলন বুলি তুমি ভাবা নেকি? তোমাৰ উত্তৰৰ যুক্তিযুক্ততা দিয়া।
24. Discuss briefly about the initiatives taken by Janata Government. 4
জনতা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা উদ্যোগসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

25. What were the consequence of fourth General Election of 1967? Discuss briefly. 4
১৯৬৭ চনৰ চতুৰ্থ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ ফলাফলসমূহ কি আছিল? চমুকৈ আলোচনা কৰা।
26. Mention *any four* regional political parties of India. 4
ভাৰতৰ যিকোনো চাৰিটা আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ নাম উল্লেখ কৰা।
27. How far planning is relevant in the era of globalisation? Discuss. 6
বিশ্বায়নৰ যুগত পৰিকল্পনা কিমান দূৰ প্ৰাসংগিক? আলোচনা কৰা।
- OR/অথবা**
- Discuss the main controversies around planned development in early years of India's independence. 3+3=6
ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ আৰম্ভণিতে পৰিকল্পিত বিকাশৰ সৈতে উদ্ভৱ হোৱা মূল বিতৰ্কসমূহ আলোচনা কৰা।
28. Discuss the regional movements of North East India. What are the reasons of these movements in this area? 4+2=6
উত্তৰ-পূব ভাৰতত আঞ্চলিক আন্দোলনৰ আলোচনা কৰা। এই অঞ্চলটোৰ এনে আন্দোলনৰ জন্ম হোৱাৰ কাৰণ সমূহ কি?

OR/অথবা

Discuss elaborately about the Kashmir problem. 6
কাশ্মীৰ সমস্যা সম্পৰ্কে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

— x —

2017

HISTORY

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×12 = 12
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×12 = 24
Q. No. 3 carries 5 marks each	5×8 = 40
Q. No. 4 carries 6 marks each	6×3 = 18
Q. No. 5 carries 6 marks each	6×1 = 6
<hr/>	
Total = 100	

Contd.

1. Answer the following questions : 1×12=12

তলত দিয়া প্ৰশ্ন সমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who first deciphered Brahmi and Kharosthi Scripts ?
ব্রাহ্মী আৰু খৰোষ্ঠি আখৰৰ পাঠ উদ্ধাৰ কোনে প্ৰথমে কৰে?
- (b) What was *Kutagarashala* ?
'কুতাগৰশালা' কি আছিল?
- (c) By which name Assam was known in ancient times ?
প্ৰাচীন কালত অসমক কি নামেৰে জনা গৈছিল?
- (d) Where did peasant revolt first take place in Assam ?
অসমৰ ক'ত প্ৰথমে কৃষক বিদ্ৰোহ হৈছিল?
- (e) Who is the writer of the 'Rihla' ?
'ৰিহ্লা'ৰ লেখক কোন?
- (f) Where was Guru Nanak born ?
গুৰু নানকৰ জন্ম ক'ত হৈছিল?
- (g) What was *Milkiyat* ?
'মিলকিয়াত' কি আছিল?
- (h) Who wrote the *Humayun Nama* ?
'হুমাযুন নামা' কোনে ৰচনা কৰিছিল?
- (i) What was *Damin-i-koh* ?
'ডামি-ই-কোহ' কি আছিল?
- (j) When was the first all-India Census carried out ?
ভাৰতবৰ্ষত কেতিয়া প্ৰথমে লোকগণনা কৰা হৈছিল?
- (k) Who represented the Congress in the Second Round Table Conference ?
দ্বিতীয় ঘূৰণীয়া মেজমেলত কংগ্ৰেছক কোনে প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছিল?

(l) Who was the Chairman of the Drafting Committee of the Indian Constitution ?

ভাৰতীয় সংবিধানৰ খচৰা প্ৰস্তুত সমিতিৰ সভাপতি কোন আছিল?

2. Answer the following questions in brief :

2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) Mention *any two* characteristics of the Harappan civilization.
হৰপ্পীয় সভ্যতাৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (b) Write *any two* duties fixed by the *Manusmriti* for the Chandalas.
চণ্ডালসকলৰ বাবে 'মনুস্মৃতি'য়ে নিৰ্ধাৰণ কৰা যিকোনো দুটা কৰ্তব্য লিখা।
- (c) What was the original name of Ajan Pir ? Why is he known as Ajan Pir ?
আজান পীৰৰ আচল নাম কি আছিল? তেওঁক আজান পীৰ নামেৰে কিয় জনা যায়?
- (d) What do you understand by the Innerline Regulation Act of 1873 ?
১৮৭৩ চনৰ অন্তৰ্ৰীতি সীমা নিয়ন্ত্ৰণ আইন বুলিলে কি বুজা?
- (e) What were the technologies used in medieval India to increase agricultural production ?
মধ্যযুগীয় ভাৰতত কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধিৰ বাবে কি কি প্ৰযুক্তি ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- (f) What do you mean by *saguna* and *nirguna* categories of the Bhakti traditions ?
ভক্তিমাৰ্গৰ 'স-গুণ' আৰু 'নিগুণ' ধাৰা বুলিলে কি বুজা?
- (g) Who first discovered Hampi and when ?
হাম্পী প্ৰথমে কোনে আৰু কেতিয়া আৱিষ্কাৰ কৰে?
- (h) Why did Abu'l Fazl describe painting as 'magical art' ?
আবুল ফজলে চিত্ৰক কিয় 'ভৈক্ষিবাজি কলা' বুলি কৈছিল?

- (i) Name the *two* leaders of the Khilafat Movement.
খিলাফত আন্দোলনৰ নেতাদ্বয়ৰ নাম লিখা।
- (j) Why did Gandhiji consider Hindustani to be the national language of India ?
মহাত্মা গান্ধীয়ে হিন্দুস্থানী ভাৰতৰ জাতীয় ভাষা হ'ব লাগে বুলি কিয় বিবেচনা কৰিছিল?
- (k) What were *qasbah* and *ganj* ?
'কাচবাহ' আৰু 'গঞ্জ' কি আছিল?
- (l) Why was Gandhiji's Salt March important in the Indian National Movement ?
ভাৰতীয় জাতীয় আন্দোলনত গান্ধীজীৰ লোণ যাত্ৰা কিয় গুৰুত্বপূৰ্ণ আছিল?

3. Answer the following questions : (*any eight*) 5×8=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (*যিকোনো আঠটা*)

- (a) Mention the causes of the rise of Magadha.
মগধৰ উত্থানৰ কাৰণবোৰ উল্লেখ কৰা।
- (b) Write a note on the economic condition of Ancient Assam.
প্ৰাচীন অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ এটি টোকা লিখা।
- (c) Give a brief description of the administrative system of the Ahoms.
আহোমসকলৰ শাসন ব্যৱস্থাৰ এটি চমু বৰ্ণনা দিয়া।
- (d) Who was Al-Biruni ? What did he say about the caste system in India ? 1+4=5
অল-বিরুণী কোন আছিল? ভাৰতৰ জাতিভেদ প্ৰথা সম্পৰ্কে তেওঁ কি কৈ গৈছে?
- (e) Who were the *amara-nayakas* ? What role did they play in the Vijayanagara empire ? 1+5=5
অমৰা-নায়কসকল কোন? বিজয়নগৰ সাম্ৰাজ্যত তেওঁলোকে কি ভূমিকা পালন কৰিছিল?

- (f) Write a note on the nobility of the Mughals.

মোগলৰ ডাঙৰীয়া শ্ৰেণীটোৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

- (g) What was Permanent Settlement ? Why did the Zamindars fail to meet the revenue demand ? 2+3=5

চিৰস্থায়ী বন্দৰস্ত কি আছিল? জমিদাৰসকল নিৰ্ধাৰিত খাজনা জমা দিয়াত কিয় ব্যৰ্থ হৈছিল?

- (h) What were the measures adopted by the British to suppress the Revolt of 1857 ?

১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহ দমন কৰিবলৈ বৃটিছে কি কি ব্যৱস্থা লৈছিল?

- (i) What is communalism ? Mention the causes which contributed to the growth of communalism in India. 2+3=5

সাম্প্ৰদায়িকতাবাদ কি? ভাৰতত সাম্প্ৰদায়িকতাবাদে গা-কৰি উঠাৰ কাৰণবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (j) What do you mean by Oral source ? How does it help in writing the history of the partition of India ? 1+4=5

মৌখিক উৎস বুলিলে কি বুজা? ভাৰত বিভাজনৰ বুৰঞ্জী প্ৰণয়নত এই উৎসই কেনেদৰে সহায় কৰে?

4. Read the given passages carefully and the questions that follow :

তলৰ পাঠ্যংশবোৰ ভালদৰে পঢ়া আৰু প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) **How artefacts are identified**

Processing of food required grinding equipment as well as vessels for mixing, blending and cooking. These were made of stone, metal and terracotta. This is an excerpt from one of the earliest reports on excavations at Mohenjodaro, the best-known Harappan site :

Saddle querns ... are found in considerable numbers ... and

they seem to have been the only means in use for grinding cereals. As a rule, they were roughly made of hard, gritty, igneous rock or sandstone and mostly show signs of hard usage. As their bases are usually convex, they must have been set in the earth or in mud to prevent their rocking. Two main types have been found : those on which another smaller stone was pushed or rolled to and fro, and others with which a second stone was used as a pounder, eventually making a large cavity in the nether stone. Querns of the former type were probably used solely for grain; the second type possibly only for pounding herbs and spices for making curries. In fact, stones of this latter type are dubbed "curry stones" by our workmen and our cook asked for the loan of one from the museum for use in the kitchen.

FROM ERNEST MACKAY, *Further Excavations at Mohenjodaro*, 1937.

Questions :

- (i) What was the equipment used for grinding cereals ? 1
- (ii) What were the materials used for making grinding equipment ? 2
- (iii) What were the types of grinding equipment ? How were they used ? 1+2=3

দৈনন্দিন জীৱনত ব্যৱহৃত হস্তনিৰ্মিত সা-সঁজুলিবোৰ কিদৰে চিনাক্ত কৰা হয়

খাদ্য প্ৰস্তুতকৰণ প্ৰণালীৰ প্ৰাথমিক কাৰ্যবিধিৰ বাবে খুন্দনা তথা গুৰি কথা সঁজুলিৰ লগতে বাৰে-মিহলি সংমিশ্ৰণ, মিশ্ৰিতকৰণ আৰু বন্ধনৰ বাবে পাত্ৰৰ প্ৰয়োজন। হৰপ্পাত শিল, ধাতু আৰু পোৰা মাটিৰে এনে সঁজুলি আৰু পাত্ৰ সজা হৈছিল। এই সংক্ৰান্তত হৰপ্পীয় সভ্যতাৰ আটাইতকৈ জনা-শুনা ঠাই মহেনজোদাৰোত সংঘটিত খনন কাৰ্য সম্বন্ধীয় এক বিৱৰণীৰ উদ্ধৃতি তলত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে —

... বহু সংখ্যক জাঁতৰ আৱিষ্কাৰে এইটোৱেই সূচায় যে বীজ শস্য গুৰি কৰিবলৈ এইবিধেই আছিল একমাত্ৰ সঁজুলি। নিয়মানুসৰি এইবোৰ নিৰ্মিত হৈছিল কঠিন, অমস্ন আগ্নেয় শিল (গলিত লাভা গোট মাৰি হোৱা শিল) বা জলীয় শিলৰ দ্বাৰা। জাঁতবোৰ সজোৰে আৰু ৰুঢ়ভাৱে ব্যৱহৃত হোৱাৰ স্পষ্ট ইঙ্গিত পোৱা গৈছিল। সাধাৰণতে, জাঁতবোৰ দুৰাপিঠীয়া হোৱা বাবে ইয়াৰ হেন্দোলনি বন্ধ কৰিবলৈ নিশ্চয় মাটি বা বোকাত ইয়াক দৃঢ়ভাৱে স্থাপন কৰি লোৱা হৈছিল। জাঁতবোৰ আছিল প্ৰধানতঃ দুই প্ৰকাৰৰ — কিছুমানত আন এটা ক্ষুদ্ৰাকৃতিৰ শিল অগা-পিছকৈ থেলি আৰু বগৰাই বগৰাই বস্তু পিহা হৈছিল আৰু আনটো ক্ষেত্ৰত বস্তু থেতেলা বা গুৰি কৰিবলৈ দ্বিতীয় এটা শিল ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ইয়াৰ ফলত জাঁতৰ নিম্ন ভাগৰ ভূ-পৃষ্ঠত সৃষ্টি হৈছিল এটা ডাঙৰ গাঁত। প্ৰথমবিধ জাঁত সম্ভৱতঃ কেবল বীজশস্যৰ বাবে ব্যৱহৃত হৈছিল আৰু দ্বিতীয় বিধৰ ব্যৱহাৰ আছিল বনৌষধি বা শাকপাত থেতালিবলৈ বা বন্ধা-বঢ়াৰ বাবে মচলা আদি পিহাতেই সীমাবদ্ধ। দৰাচলতে, দ্বিতীয়বিধ জাঁতত ব্যৱহাৰ কৰা শিল টুকুৰাক আমাৰ বনুৱাসকলে 'আঞ্জাৰ মচলা গুড়ি কৰা শিল' নাম দিছিল আৰু ৰান্ধনিয়ে ইয়াক যাদুঘৰৰ পৰা ধাৰে নি ৰান্ধনি ঘৰত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ কুতুৰিছিলহি।

আৰ্ণেষ্ট মেকেৰ 'Further Excavations at Mohenjodaro'

'ফাৰ্ভাৰ এক্সাভেছনচ, এট মহেনজোদাৰো' পুথিৰ পৰা উদ্ধৃত

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) শস্যৰ বীজ গুড়ি কৰিবলৈ কি সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰিছিল? 1
- (ii) শস্য গুড়ি কৰা সঁজুলি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ কি ব্যৱহাৰ কৰিছিল? 2
- (iii) শস্য গুড়ি কৰা সঁজুলি কি কি প্ৰকাৰৰ? এইবোৰ কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল? 1+2=3

Or / অথবা

(a) How could men and women acquire wealth ?

For men, the *Manusmriti* declares, there are seven means of acquiring wealth : inheritance, finding, purchase, conquest, investment, work, and acceptance of gifts from good people.

For women, there are six means of acquiring wealth : what

was given in front of the fire (marriage) or the bridal procession, or as a token of affection, and what she got from her brother, mother or father. She could also acquire wealth through any subsequent gift and whatever her "affectionate" husband might give her.

Questions :

- (i) What were the means of acquiring wealth for men and women ? 4
- (ii) Do you think that the means of acquiring wealth differentiated men and women ? If so, how ? 2

পুৰুষ আৰু মহিলাই কিদৰে সম্পদ আহৰণ কৰিব পাৰে?

মনুষ্টিয়ে পুৰুষসকলৰ উপাৰ্জনৰ ক্ষেত্ৰত মুঠতে যি সাতটা উপায় ঘোষণা কৰিছে, সেইকেইটি হ'ল : উত্তৰাধিকাৰ সূত্ৰে, বিচাৰি তথা অনুসন্ধান কৰি উলিওৱা, ক্ৰয়, বিজয়, কোনো কামত ধন খটোৱা, কৰ্ম আৰু সজ্জনৰ পৰা উপহাৰ গ্ৰহণ।

নাৰীৰ ক্ষেত্ৰত এনে মুঠ ছয়টা উপায়ৰ অন্যতম হ'ল : (বিবাহৰ সময়ত) অগ্নিক সাক্ষী কৰি আগবঢ়োৱা সম্পদ, শোভাযাত্ৰা কৰি কইনা অনাৰ সময়ত নাইবা মৰম-চেনেহেৰে দিয়া বিভিন্ন উপহাৰ, পিতৃ-মাতৃ আৰু ভাতৃৰ পৰা প্ৰাপ্ত ধন-সোণ আদি। ইয়াৰ উপৰি (বিবাহৰ পাছত) প্ৰাপ্ত উপহাৰ আৰু 'মৰমিয়াল' স্বামীয়ে যি দিয়ে সকলোবোৰ নাৰীৰ সম্পদ বুলি ধৰা হয়।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) পুৰুষ আৰু মহিলাই কি কি উপায়েৰে সম্পদ আহৰণ কৰিব পাৰিছিল? 4
- (ii) সম্পদ আহৰণৰ উপায়বোৰে পুৰুষ আৰু মহিলাক পৃথক কৰিছে বুলি তুমি ভাবানে? যদি ভাবা, কেনেকৈ? 2

(b) 'Great' and 'little' traditions

The terms great and little traditions were coined by a sociologist named Robert Redfield in the twentieth century to describe the cultural practices of peasant societies. He found that peasants observed rituals and customs that emanated from dominant social categories, including priests and rulers. These he classified as part of a great tradition. At the same time, peasants also followed local practices that did not necessarily correspond with those of the great tradition. These he included within the category of little tradition. He also noticed that both great and little traditions changed over time, through a process of interaction.

While scholars accept the significance of these categories and processes, they are often uncomfortable with the hierarchy suggested by the terms great and little. The use of quotation marks for "great" and "little" is one way of indicating this.

Questions :

- (i) Who coined the terms 'great' and 'little' tradition and why ? 2
- (ii) What do 'great' and 'little' tradition mean ? 3
- (iii) How do these traditions change ? 1

মুখ্য আৰু ক্ষুদ্ৰ পৰম্পৰা

মুখ্য আৰু ক্ষুদ্ৰ পৰম্পৰা শব্দ কেইটা কৃষিজীৱী সমাজৰ সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত উনবিংশ শতিকাত ৰবাৰ্ট ৰেডফিল্ড নামৰ সমাজবিজ্ঞানী এজনে উদ্ভাৱন কৰিছিল। তেওঁ লক্ষ্য কৰিছিল যে কৃষকসকলে পালন কৰা পূজা-অৰ্চনা আৰু ৰীতি-নিয়ম বিলাক সমাজৰ আধিপত্যবাদী শ্ৰেণী বিশেষকৈ পুৰোহিত আৰু শাসকসকলে অনুসৰণ কৰা ঐতিহ্য-পৰম্পৰাৰ পৰা অনুসৃত হৈছিল। সেইবিলাককে তেওঁ মুখ্য বা বৃহৎ পৰম্পৰাকৈ শ্ৰেণীভুক্ত কৰিছিল। সেই একে সময়তে অৱশ্যে কৃষকসকলে অঞ্চলভেদে পোৱা আৰু মুখ্য পৰম্পৰাৰ বিপৰীত অন্য কিছুমান আঞ্চলিক ৰীতি-নীতি, আচাৰ-অনুষ্ঠানো পালন কৰিছিল। সেইবিলাককে তেওঁ ক্ষুদ্ৰ পৰম্পৰাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছিল। তেওঁ লগতে লক্ষ্য

কৰিছিল যে সময় অতিবাহিত হোৱাৰ লগে লগে আৰু পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ পৰিণতি স্বৰূপে মুখ্য আৰু ক্ষুদ্ৰ উভয় ঐতিহ্য-পৰম্পৰাৰে কিছু পৰিবৰ্তন সাধিত হৈছিল।

পণ্ডিতসকলে ঐতিহ্য-পৰম্পৰাৰ উক্ত শ্ৰেণী বিভাজন আৰু প্ৰক্ৰিয়াৰ কথাটো মানি ল'লেও তেওঁলোকে এই ক্ষেত্ৰত মুখ্য আৰু ক্ষুদ্ৰ শব্দ কেইটা সম্পৰ্কত সন্তুষ্টি প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাই। সেয়ে এই অসন্তুষ্টিৰ কথা বুজাবলৈকে “মুখ্য” আৰু “ক্ষুদ্ৰ” শব্দ কেইটা উৰ্দ্ধ কমাৰ ভিতৰত দেখুওৱা হৈছে।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) ‘মুখ্য’ আৰু ‘ক্ষুদ্ৰ’ পৰম্পৰা অভিধাৰণা কেইটা কোনে আৰু কিয় উদ্ভাৱন কৰে? 2
- (ii) ‘মুখ্য’ আৰু ‘ক্ষুদ্ৰ’ পৰম্পৰাই কি বুজায়? 3
- (iii) এই পৰম্পৰাবোৰৰ কেনেদৰে পৰিবৰ্তন হয়? 1

Or/ অথবা

(b) Cash or Kind

The Ain on land revenue collection :

Let him (the *amil-guzar*) not make it a practice of taking only in cash but also in kind. The latter is effected in several ways. First, *kankut* : in the Hindi language *kan* signifies grain, and *kut*, estimates ... If any doubts arise, the crops should be cut and estimated in three lots, the good, the middling, and the inferior, and the hesitation removed. Often, too, the land taken by appraisalment, gives a sufficiently accurate return. Secondly, *batai*, also called *bhaoli*, the crops are reaped and stacked and divided by agreement in the presence of the parties. But in this case several intelligent inspectors are required; otherwise, the evil-minded and false are given to deception. Thirdly, *khet-batai*, when they divide the fields after they are sown. Fourthly, *lang batai*, after cutting the grain, they form it in heaps and divide it among themselves, and each takes his share home and turns it to profit.

Questions :

- (i) Who were the *amil-guzars* ? 1
- (ii) What was the medium of land revenue collection ? 1
- (iii) What were the methods of collecting land revenue in kind ? 4

ভূমিৰ খাজনা : টকা নে শস্যৰ মাধ্যমত?

ভূমি ৰাজস্ব সংগ্ৰহৰ বিষয়ে আইন-ই আকবৰী :

আমিল-গুজাৰ সকলক অকল টকাৰ মাধ্যমতেই খাজনা সংগ্ৰহ নকৰি লগতে শস্যৰ মাধ্যমতো খাজনা সংগ্ৰহ কৰাৰ ব্যৱস্থাটো চালু ৰাখিবলৈ কোৱা হৈছে। পিছৰ বিধ খাজনা বিভিন্ন উপায়েৰে সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। প্ৰথমতে কানকূত, হিন্দীত কানৰ অৰ্থ হ'ল শস্য আৰু কূতৰ অৰ্থ পৰিমাণ নিৰূপণ কৰা...। এই ক্ষেত্ৰত কিবা সন্দেহৰ অৱকাশ থাকিলে শস্য চপাই তাক তিনিটা ভাগত ভাগ কৰা হয় — ভাল, মধ্যম আৰু নিকৃষ্ট। এই বিভাজনৰ দ্বাৰা সন্দেহ দূৰ কৰা হয়। মাজে সময়ে আকৌ ভূমিৰ বেছ বা মূল্য নিৰূপণ কৰিও সেইটো কৰা হয়, এই ব্যৱস্থাই সঠিক খাজনা পোৱাত সহায় কৰে। দ্বিতীয়টো হল বাতাই বা ভাওলী, শস্য চপোৱাৰ পিছত সেইবোৰ মজুত কৰি ৰাখি তাক চুক্তিমতে অংশীদাৰৰ মাজত তেওঁলোকৰ উপস্থিতিতে ভাগ কৰা হয়। এই ক্ষেত্ৰত অৱশ্যে কেবাজনো চতুৰ পৰিদৰ্শকৰ প্ৰয়োজন হয়, অন্যথা অসৎ প্ৰবৃত্তিৰ আৰু ভূৰা লোকে প্ৰতাৰণা কৰাৰ অৱকাশ থাকে। তৃতীয়তে, খেত-বাতাই, ইয়াত শস্যৰ বীজ সিঁচাৰ পিছত শস্য ক্ষেত্ৰ বিভাজন কৰা হয়। চতুৰ্থতে, লাং-বাতাই, ইয়াত শস্য কটাৰ পিছত দম কৰি থয় আৰু পিছত তেওঁলোকৰ মাজত ভাগ কৰি লয়। তেনেদৰে ভাগ-বাটোৱাৰ কৰাৰ পিছত প্ৰতিজনে নিজৰ অংশটো লাভ ৰূপে ঘৰলৈ নিয়ে।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) আমিল-গুজাৰসকল কোন? 1
- (ii) ভূমি ৰাজহ কি মাধ্যমত সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল? 1
- (iii) কি কি পদ্ধতিৰ শস্যৰে ভূমি ৰাজহ সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল? 4

(c) **What maps reveal and conceal**

The development of survey methods, accurate scientific instruments and British imperial needs meant that maps were prepared with great care. The Survey of India was established in 1878. While the maps that were prepared give us a lot of information, they also reflect the bias of the British rulers. Large settlements of the poor in towns went unmarked on maps because they seemed unimportant to the rulers. As a result it was assumed that these blank spaces on the map were available for other development schemes. When these schemes were undertaken, the poor were evicted.

Questions :

- (i) When was the Department of Survey of India established ? 1
- (ii) To which source do the survey reports and maps belong ? 1
- (iii) How do the maps prepared by the British reflect their biasness ? 4

মানচিত্রবোৰে কি দেখুৱাইছিল আৰু কি লুকুৱাইছিল

গণনা পদ্ধতিৰ বিকাশ, নিখুঁট বৈজ্ঞানিক সা-সৰঞ্জাম আৰু বৃটিশৰ সাম্ৰাজ্যবাদী স্বার্থই বুজাই দিছিল যে মানচিত্রবোৰ অতি যত্নসহকাৰে প্ৰস্তুতকৰা হৈছিল। বৃটিশ চৰকাৰে ভাৰতীয় জৰীপ বিভাগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল ১৮৭৮ খৃঃত এই বিভাগে প্ৰস্তুত কৰা মানচিত্রবোৰে বহুতো প্ৰয়োজনীয় তথ্যপাতি যোগান ধৰাৰ লগতে বৃটিশ শাসকসকলৰ পক্ষপাতিত্বও প্ৰতিফলিত কৰিছিল।

নগৰবোৰৰ দৰিদ্ৰ জনতাৰ বিশাল বসতিবোৰক এনে মানচিত্রবিলাকত চিহ্নিত কৰা নহৈছিল, কিয়নো শাসকসকলৰ দৃষ্টিত এইবোৰৰ কোনো গুৰুত্ব নাছিল। ইয়াৰ ফলত এই কথা ধৰি

লোৱা হৈছিল যে মানচিত্রৰ এই খালী ঠাইবোৰ অন্যান্য বিকাশমূলক আঁচনি ৰূপায়ণৰ বাবেই এৰি থোৱা হৈছিল। যেতিয়াই এনে উন্নয়নমূলক আঁচনি হাতত লোৱা হৈছিল, তেতিয়াই দৰিদ্ৰ লোকসকলক তাৰপৰা উচ্ছেদ কৰা হৈছিল।

প্ৰশ্নসমূহ :

- (i) ভাৰতত জৰীপ বিভাগ কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল ? 1
- (ii) জৰীপ প্ৰতিবেদন আৰু মানচিত্রবোৰ কি উৎসৰ অন্তৰ্গত ? 1
- (iii) বৃটিছে প্ৰস্তুত কৰা মানচিত্রবোৰে কেনেদৰে তেওঁলোকৰ পক্ষপাতিত্ব প্ৰতিফলিত কৰে ? 4

Or / অথবা

(c) **"The real minorities are the masses of this country"**

Welcoming the Objectives Resolution introduced by Jawaharlal Nehru, N.G. Ranga said :

Sir, there is a lot of talk about minorities. Who are the real minorities ? Not the Hindus in the so-called Pakistan provinces, not the Sikhs, not even the Muslims. No, the real minorities are the masses of this country. These people are so depressed and oppressed and suppressed till now that they are not able to take advantage of the ordinary civil rights. What is the position ? You go to the tribal areas. According to law, their own traditional law, their tribal law, their lands cannot be alienated. Yet our merchants go there, and in the so-called free market they are able to snatch their lands. Thus, even though the law goes against this snatching away of their lands, still the merchants are able to turn the tribal people into veritable slaves by various kinds of bonds, and make them hereditary bond-slaves. Let us go to the ordinary villagers. There goes the money-lender with his money and he is able to get the villagers in his pocket. There is the landlord

himself, the zamindar, and the *malguzar* and there are the various other people who are able to exploit these poor villagers. There is no elementary education even among these people. These are the real minorities that need protection and assurances of protection. In order to give them the necessary protection, we will need much more than this Resolution ...

CAD, VOL.II

Questions :

(i) Who are according to N.G. Ranga the real minorities ?	1
(ii) Why are they the real minorities ?	3
(iii) Why do they need protection ?	2

প্রকৃত সংখ্যালঘুসকল এইখন দেশৰ জনসাধাৰণ

জবাহৰলাল নেহেৰুৱে উত্থাপন কৰা উদ্দেশ্যমূলক প্ৰস্তাৱটোক আদৰণি জনাই এন.জি. ৰাঙ্গাই কৈছিল

“ছাৰ, সংখ্যালঘুৰ বিষয়ে বহুতো কথা-বতৰা হ’ল। প্রকৃত সংখ্যালঘু কোন? তথাকথিত পাকিস্তান প্ৰদেশৰ হিন্দুসকল, শিখসকল আনকি মুছলীমসকলো নহয়, প্রকৃত সংখ্যালঘুসকল হ’ল দেশখনৰ জনসাধাৰণ। এই মানুহখিনি এতিয়ালৈকে অৱহেলিত আৰু নিষ্পেষিত আৰু অৱদমিত লোক। সেইবাবে সাধাৰণ সামাজিক অধিকাৰৰ সুবিধাখিনিও গ্ৰহণ কৰিবলৈ সমৰ্থ নহয়, অৱস্থাটো কেনেকুৱা? তুমি জনজাতি অঞ্চললৈ যোৱা — আইনমতে, তেওঁলোকৰ নিজ পৰম্পৰাগত নিয়ম-কানুন, তেওঁলোকৰ জনজাতীয় আইনমতে তেওঁলোকৰ মাটি তেওঁলোকৰ পৰা বিচ্ছিন্ন কৰি নিব নোৱাৰে। তথাপি আমাৰ সদাগৰসকল এই জনজাতি এলেকাসমূহলৈ গৈ মুকলি বজাৰৰ নামত তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লয়। এইদৰে যদিও তেওঁলোকৰ মাটি কাঢ়ি লোৱাটো আইনবিৰোধী, তথাপিও বেপাৰীসকলে জনজাতীয় লোকসকলক বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ চুক্তিপত্ৰৰ যোগেদি বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ দাস হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি আছে আৰু এইটো বংশানুক্ৰম চুক্তিবদ্ধ দাসত্বলৈ

কপান্তৰিত কৰিছে। এতিয়া আমি সাধাৰণ গাঁওবাসীৰ ওচৰলৈ যাওঁ-তালৈ টকা ধাৰে দিয়া লোকসকলে জেপত টকা লৈ যায় আৰু গাঁওবাসীসকলক তেওঁলোকৰ জেপৰ ভিতৰত ৰাখিবলৈ সক্ষম হয়। তাত স্বয়ং মাটিৰ মালিক, জমিদাৰ আৰু মালগুজাৰৰ লগতে বেলেগ বেলেগ প্ৰকাৰৰ লোকসকল আছে, যিসকলে এই দুখীয়া গাঁওবাসীক শোষণ কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। তাতে এই মানুহবিলাকৰ আনকি প্ৰাথমিক শিক্ষাও নাই। এওঁলোকেই প্রকৃত সংখ্যালঘু যিসকলক সুৰক্ষা আৰু সুৰক্ষাৰ বাবে আশ্বাস দৰকাৰ। তেওঁলোকক আৱশ্যকীয় সুৰক্ষা দিবৰ কাৰণে আমাৰ এই প্ৰস্তাৱটোতকৈ বহুত বেছি কৰ্মপন্থাৰ দৰকাৰ।”

CAD, VOL.II

প্ৰশ্নসমূহ :

(i) এন.জি. ৰাংগাৰ মতে প্রকৃত সংখ্যালঘু কোন?	1
(ii) তেওঁলোক কিয় প্রকৃত সংখ্যালঘু?	3
(iii) তেওঁলোকক কিয় সুৰক্ষাৰ প্ৰয়োজন?	2

5. Draw a map of India and mark the following places ? 3+3=6

Pataliputra, Agra, Amritsar, Chennai, Kolkata and Garhgaon.

ভাৰতবৰ্ষৰ এখন মানচিত্ৰ আঁকি তলত দিয়া ঠাইবোৰ দেখুওৱা :

পাটলিপুত্ৰ, আগ্ৰা, অমৃতসৰ, চেন্নাই, কোলকাটা আৰু গড়গাঁও।

Or/ অথবা

Write a note on the Revolt of 1857 in Assam.

6

অসমত ১৮৫৭ চনৰ বিদ্ৰোহ সম্পৰ্কে এটি টোকা লিখা।

— x —

2017

ECONOMICS

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Part I (ক - অংশ)

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2-7 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 8-12 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 13 & 14 carries 6 marks each	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

Part II (খ - অংশ)

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 16-21 carries 2 marks each	2×6 = 12
Q. No. 22-26 carries 4 marks each	4×5 = 20
Q. No. 27 & 28 carries 6 marks each	6×2 = 12
<hr/>	
Total = 50	

Total (Part I & II) : 50 + 50 = 100

Contd.

PART A – ক অংশ

1. (a) Define service 1
সেৱাৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (b) Fill in the blank :
The allocation of _____ resources and distribution of the final goods and services are the central problems of any economy. 1
_____ সম্পদৰ আবণ্টন আৰু চূড়ান্ত দ্ৰব্য আৰু সেৱাৰ বিতৰণ হ'ল যিকোনো অৰ্থনীতিৰ কেন্দ্ৰীয় সমস্যা।
- (c) What is a demand function? 1
চাহিদা ফলন কি?
- (d) What happens to total product when marginal product is zero? 1
প্রান্তিক উৎপাদন শূণ্য হ'লে মুঠ উৎপাদনৰ কি হয়?
- (e) What does a vertical supply curve imply? 1
উলম্ব যোগান ৰেখাই কি সূচায়?
- (f) Why is average total cost (ATC) greater than average variable cost (AVC)? 1
গড় পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয়তকৈ গড় মুঠ ব্যয় কিয় অধিক?
2. State the meaning of microeconomics and macroeconomics. 2
ব্যক্তিবাদী অৰ্থনীতি আৰু সমষ্টিবাদী অৰ্থনীতিৰ অৰ্থ লিখা।
3. Why does a budget line slope downward? 2
এডাল বাজেট ৰেখা তলমূৱাকৈ হেলনীয়া কিয়?
4. If the total utilities of 4 and 5 units of a commodity for a consumer are 56 and 60 respectively, calculate the marginal utility of 4 units of it for him. 2

উপভোক্তা এজনৰ বাবে বস্তু এবিধৰ 4 আৰু 5. গোটৰ মুঠ উপযোগিতা ক্ৰমে 56 আৰু 60 হ'লে তেওঁৰ বাবে বস্তুবিধৰ 4 গোটৰ প্রান্তিক উপযোগিতা নিৰ্ণয় কৰা।

5. State *any two* exceptions of the law of demand. 2
চাহিদা বিধিটোৰ যিকোনো দুটা ব্যতিক্ৰম লিখা।
 6. Define the term "long-run" as used in production. 2
উৎপাদন কাৰ্য্যত ব্যৱহৃত "দীৰ্ঘকাল"ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
 7. State *any two* assumptions of the law of variable proportions. 2
পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাতৰ বিধিটোৰ যিকোনো দুটা অভিধাৰণা লিখা।
 8. Distinguish between supply and stock. 4
যোগান আৰু মজুতৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
- OR/অথবা**
- Explain briefly *any four* factors affecting supply of a commodity. এটা সামগ্ৰীৰ যোগানক প্ৰভাৱিত কৰা যিকোনো চাৰিটা কাৰকৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
9. Explain the law of supply with the help of a supply schedule. 4
যোগান অনুসূচীৰ সহায়ত যোগান বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।
 10. State the relationship between average cost (AC) and marginal cost (MC) using diagram. 4
চিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি গড় ব্যয় (AC) আৰু প্রান্তিক ব্যয় (MC) ৰ সম্পৰ্ক লিখা।
 11. State the distinction between explicit cost and implicit cost. Give *one* example of each of them. 2+2=4
প্রকাশ্য আৰু অন্তৰ্নিহিত ব্যয়ৰ পাৰ্থক্য লিখা। প্ৰত্যেকৰে এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।
 12. Write down *three* characteristics of monopolistic competition. State whether the output produced by a firm under such a market is higher/lower than or equal to that of a firm under perfect competition. 3+1=4

একাধিকার প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ তিনিটা বৈশিষ্ট্য লিখা। এনে বজাৰৰ ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখনৰ উৎপাদনৰ পৰিমাণ পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখনৰ তুলনাত অধিক/কম নে সমান লিখা।

OR/অথবা

“Monopoly firm is a price maker” — Explain.

“একচেটিয়া ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখন দৰ নিৰ্দ্ধাৰণকাৰী” — বৰ্ণনা কৰা।

13. Explain the *two* basic conditions of consumer's equilibrium assuming that the consumer consumes only two goods. 6

এজন ভোক্তাই কেৱল দুবিধ সামগ্ৰী ভোগ কৰে বুলি ধৰিলে তেওঁৰ ভাৰসাম্যৰ প্ৰাথমিক চৰ্ত দুটা ব্যাখ্যা কৰা।

OR/অথবা

Explain the concepts of change in quantity demanded and change in demand using suitable diagrams.

উপযুক্ত চিত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰি চাহিদাৰ পৰিমাণৰ পৰিৱৰ্তন আৰু চাহিদাৰ পৰিৱৰ্তনৰ পাৰ্থক্যকেইটা ব্যাখ্যা কৰা।

14. The demand and supply functions of a firm under perfectly competitive market are given below :

$$Q_d = 200 - 2P \text{ and}$$

$$Q_s = -100 + 3P$$

Find (i) The equilibrium price and output.

- (ii) If due to increased cost, the supply function becomes $Q_s = -200 + 3P$, what will be the changes in equilibrium Price and Output? 3+3=6

পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰৰ ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠান এখনৰ চাহিদা আৰু যোগান ফলন তলত উল্লেখ কৰা ধৰণৰ :

$$Q_d = 200 - 2P \text{ আৰু}$$

$$Q_s = -100 + 3P$$

(i) ভাৰসাম্য দৰ আৰু পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা।

(ii) ব্যয় বৃদ্ধিৰ বাবে যোগান ফলন যদি $Q_s = -200 + 3P$ হয়, তেনেহলে ভাৰসাম্য দৰ আৰু পৰিমাণৰ কি পৰিৱৰ্তন হ'ব ?

OR/অথবা

The total cost (TC) and prices (P) at different units of output of a monopolist are given below :

(i) Find out the total revenue (TR), marginal revenue (MR) and marginal cost (MC) schedules.

(ii) Find out the equilibrium quantity of output (\bar{Q}). $(1+2+2)+1=6$
এগৰাকী একচেটিয়া ব্যৱসায়ীৰ উৎপাদনৰ বিভিন্ন গোটৰ বাবে মুঠ ব্যয় (TC) আৰু দাম (P) তলত দিয়া হৈছে।

(i) মুঠ আয় (TR), প্ৰান্তিক আয় (MR) আৰু প্ৰান্তিক ব্যয় (MC) অনুসূচী নিৰ্ধাৰণ কৰা।

(ii) উৎপাদনৰ ভাৰসাম্য পৰিমাণ (\bar{Q}) নিৰ্ণয় কৰা।

Q	TC	P
1	20	15
2	35	14
3	45	13
4	51	12
5	58	11
6	66	10
7	76	9
8	88	8

PART B — খ অংশ

15. (a) What is the alternative name of macroeconomics? 1
সমষ্টিবাদী অৰ্থবিজ্ঞানৰ বিকল্প নাম কি ?
- (b) What is the significance of the 45° line in Keynesian income determination model? 1
কেইনচীয় আয় নিৰ্ণয় আৰ্হিত 45° ৰেখাডালৰ তাৎপৰ্য্য কি ?
- (c) What is the value of MPC when MPS is zero? 1
MPS অৰ মান শূণ্য হ'লে, MPC ৰ মান কি ?
- (d) What is foreign exchange rate? 1
বৈদেশিক বিনিময় হাৰ কি ?

(e) What is meant by appreciation of the currency of a country ?

1

এখন দেশৰ মুদ্রাৰ উৰ্দ্ধমূল্যায়ন মানে কি বুজায় ?

(f) What is invisible trade ?

1

অদৃশ্য বাণিজ্য কি ?

16. Give any two examples of macroeconomic variable.

2

সমষ্টিবাদী অর্থনৈতিক চলকৰ যিকোনো দুটা উদাহৰণ দিয়া।

17. State the concept of depreciation in the context of national income accounting.

2

ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনাৰ প্ৰসংগত অৱক্ষয়ৰ ধাৰণাটো লিখা।

18. If the marginal propensity to save (s) of an economy is 0.3, find out the value of the income multiplier.

2

এটা অর্থব্যৱস্থাত যদি প্ৰান্তিক সঞ্চয় প্ৰৱণতা (s) 0.3 হয়, তেনেহলে আয় গুণকৰ মান উলিওৱা।

19. State any two measures of fiscal policy to correct the problem of excess demand in an economy.

2

এটি অর্থব্যৱস্থাত অতিৰিক্ত চাহিদাৰ সমস্যা দূৰ কৰিবলৈ ৰাজকোষীয় নীতিৰ যিকোনো দুটা ব্যৱস্থা লিখা।

20. Give the concept of full employment equilibrium.

2

পূৰ্ণ নিয়োগ ভাৰসাম্যৰ ধাৰণাটো আগবঢ়োৱা।

21. What is deficit financing ?

2

ঘাট বিত্তায়ন কি ?

22. What are the four factors of production ? Write down the name of the remuneration to each of them.

2+2=4

উৎপাদনৰ উপাদান চাৰিটা কি ? সিহঁতৰ প্ৰত্যেকৰে পাৰিশ্ৰমিকৰ নাম লিখা।

23. Explain any four causes of disequilibrium in BOP.

4

লেন-দেনৰ সমতাৰ ভাৰসাম্যহীনতাৰ যিকোনো চাৰিটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

27T ECON

[6]

OR / অথবা

Distinguish between factor income and transfer income.

4

উপাদানৰ আয় আৰু হস্তান্তৰ আয়ৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

24. It is planned to increase national income by ₹1,000 crore in an economy. How much increase in investment is required to achieve this goal if MPC = 0.6 ?

4

এটি অর্থব্যৱস্থাত জাতীয় আয় 1,000 কোটি টকা বৃদ্ধি কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰা হৈছে। MPC = 0.6 হ'লে উক্ত লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ বিনিয়োগ কিমান পৰিমাণে বৃদ্ধি হ'ব লাগিব ?

25. What is the meaning of government budget ? Distinguish between revenue receipts and capital receipts.

1+3=4

চৰকাৰী বাজেটৰ অর্থ কি ? ৰাজহ প্ৰাপ্তি আৰু মূলধনী প্ৰাপ্তিৰ মাজৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

26. Point out two merits and two demerits of indirect tax.

2+2=4

পৰোক্ষ কৰৰ দুটা গুণ আৰু দুটা দোষ আঙুলিয়াই দিয়া।

27. Explain the income method of calculating GDP.

6

মুঠ ঘৰুৱা উৎপাদন গণনাৰ আয় পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

Explain the relationship between investment multiplier and MPC. বিনিয়োগ গুণক আৰু প্ৰান্তিক ভোগ প্ৰৱণতাৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা।

28. Briefly explain any four functions of a commercial bank.

6

বাণিজ্যিক বেংকৰ যিকোনো চাৰিটা কাৰ্য্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

OR / অথবা

Describe the speculative demand for money.

মুদ্রাৰ কল্পনাপ্ৰসূত চাহিদাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

— x —

27T ECON

[7]